

10210

Esperanto aktuell

2011/6

1/93

ESPERANTO

ESPERANTO
aktuell

1/92

ESPERA

K10210

Esperanto

aktuell 2006/1

Esperanto
aktuell

1/82

1. Jahrgang
Januar/Februar 1982

eranto
uell 2011/1

30 Jahre „Esperanto aktuell“

Antaŭ la jubilea jaro

Du novaj komisiitoj de GEA

„Avo Paŭlo“ – infanlibro de la jaro

(ES) en Burg/Spreewald

Redakteur

or la nova estraro

io en Nördlingen

Deutscher Esperanto-Bund e.V. (D.E.B.)

Germana Esperanto-Asocio r.a. (GEA)

Amtsgericht Berlin VR 13651 B
www.esperanto.de/deb

Adreso kaj Oficejo / Anschrift und Geschäftsstelle

Henryk Wenzel, 030/692048-460, faks. -469,
Einbecker Straße 36, 10317 Berlin
infozentrum@esperanto.de

Ĝenerala sekretario / Generalsekretär

Martin Schäffer, deb@esperanto.de

Membroprizorgado / Mitgliederbetreuung (KiDiS):

gea.ma@esperanto.de

Bankokonto (por membrokotizoj kaj donacoj) / **Bankverbindung** (für Mitgliedsbeiträge und Spenden): Sozialbank Mainz, BLZ 550 205 00, Konto 8603600. Spenden und Mitgliedsbeiträge für den D.E.B. sind steuerlich abzugsfähig.

Estraro / Vorstand

Netzpost an / retmesaĝo al
gea.fe@esperanto.de

Die einzelnen Netzpostadressen haben die Form Vorname.Name@esperanto.de, soweit nicht anders angegeben.

Prezidanto / Vorsitzender

D-ro / Dr. Rudolf Fischer, Gustav-Adolf-Str. 2a, 48356 Nordwalde, tel. 02573/626

Vicprezidanto / Stellvertretender Vorsitzender

Andreas Emmerich, Hauptstr. 42, 64753 Brombachtal, 06063/913714

Trezoristo / Finanzverwalter

Andreas Diemel, Bismarckstraße 168, 47057 Duisburg, gea.tr@esperanto.de, 0203/2964877, Büro: 0211/4566913, Mobil: 0175/8764601, Fax: 03212/2631982

Varbado / Infomaterial

Sebastian Kirf, Dodo-Wildvang-Str. 4, 26723 Emden, 07000/5473638, retposhto@kirf.de

Instruado / Lehrerarbeit

Christof Krick, Günninghauser Str. 11a, 59955 Winterberg, 02981/899557

Eksteraj rilatoj, gazetara parolisto / Außenbeziehungen, Pressesprecher

D-ro/Dr. Rainer Kurz, Plettenbergstr. 19, 70186 Stuttgart, 0163/3873785

Landaj ligoj / Landesverbände

Wolfgang Bohr, Johannes-Kirschweg-Str. 1, 53474 Bad Neuenahr-Ahrweiler, 02641/4885

Eŭropa laboro, kursoj / Europaarbeit, Kurse

Felix Zesch, Bornemannstr. 11, 13357 Berlin, tel. 0371/50349336

Junulara agado / Jugendvertreter

Julia Hell, Zschopauer Straße 144, 09126 Chemnitz, 0371/50349336

Komisiitoj / Beauftragte

Gazetara laboro / Pressearbeit

Thomas Sandner, Georg-Boehringer-Weg 17, 73033 Göppingen, 07161/9869392, 0172/2658027, Thomas.Sandner@esperanto.de

Libroservo / Bücherdienst

D-ro / Dr. Wolfgang Schwanzer, Pfarrer-Seeger-Str. 9, 55129 Mainz, (vespere/abends) 06136/46232, Wolfgang.Schwanzer@esperanto.de, www.esperanto-buchversand.de

Printempa Semajno Internacia (PSI) / Internationale Frühlingswoche

D-ro / Dr. Jörg Gersonde, Hermann-Wäschke-Str. 31, 06366 Köthen, 03496/558517, fakso / Fax 030/692048469, psi@esperanto.de, www.esperanto.de/psi

Rondvojaĝoj / Rundreisen

Lars Sözüer, Realschulstr. 12, 47051 Duisburg, lars.duisburg@gmx.de

Eŭropa Komisiono / Europa-Beauftragter

Winfried von Wallis, Johann-Sebastian-Bach-Str. 94, 40789 Monheim, 02173/31616 w.von.wallis@ish.de

Kontaktadresoj / Kontaktadressen

Julia Noe, Handschuhsheimer Landstr. 91, 69121 Heidelberg, tel. 06221-3270724, Julia.Noe@esperanto.de

Pliaj adresoj / Weitere Adressen

Germana Esperanto-Junularo (GEJ) /

Deutsche Esperanto-Jugend (DEJ)

Einbecker Straße 36, 10317 Berlin, bero@esperanto.de, www.esperanto.de/gej

Interkultura Centro Herzberg (ICH) / Bildungszentrum des D.E.B.

Komisiitoj/Beauftragte: Zsófia Kóródy (instruado), Peter Zilvar (klerigado kaj kulturo), Grubenhagenstr. 6, 37412 Herzberg, die Esperanto-Stadt, 05521/5983, Fax -/1363, esperanto-zentrum@web.de, http://esperanto-urbo.de

Germana Esperanto-Instituto /

Deutsches Esperanto-Institut

Prof. D-ro/Dr. Martin Haase, Lehrstuhl für Romanische Sprachwissenschaft, 96045 Bamberg, 0700/54648478, Martin.Haase@uni-bamberg.de, www.martinhaase.de

Germana Esperanto-Biblioteko /

Deutsche Esperanto-Bibliothek

p/a. Karl Heinz Schaeffer, Schulstr. 17, 73432 Aalen, kh.schaeffer@t-online.de

Fondaĵo FAME / FAME-Stiftung

Herbert Mayer, Postfach 308, 1015 Wien, herbert.mayer@onb.ac.at

Stiftung Mondo

Hauptstr. 42, 64753 Brombachtal, 030/692048-460, stiftungmondo@gmail.com, Bankkonto: 151100004, Volksbank Stuttgart eG, BLZ 600 901 00. Spenden sind steuerlich abzugsfähig.

Aŭstria Esperanto-Federacio / Österreichischer Esperanto-Verband

Postfach 39, 1014 Wien
aef@esperanto.at, www.esperanto.at

Aŭstria Esperanto-Junularo /

Österreichische Esperanto-Jugend

Weissgerberlande 30-36/5/11, 1030 Wien, aef@esperanto.at, http://aef.esperanto.at

Esperanto-Muzeo Vieno / Esperanto-Museum Wien

Palais Mollard, Herrengasse 9, 1010 Wien, +43/1/53410-731, Postanschrift: Österreichische Nationalbibliothek, Josefsplatz 1, Postfach 308, 1015 Wien, plansprachen@onb.ac.at, www.onb.ac.at/sammlungen/plansprachen/index.htm

UEA-ĉefdelegitoj kaj perantoj / Bundesbeauftragte des Esperanto-Weltbundes UEA

Germanio / Deutschland

D-ro / Dr. Wolfgang Schwanzer, Pfarrer-Seeger-Str. 9, 55129 Mainz, (vespere / abends) +49/6136/46232, Wolfgang.Schwanzer@esperanto.de

Aŭstrio / Österreich

Leopold Patek, Martinstr. 104/38, 3400 Klosterneuburg, tel., fakso +43/2243/22052, aon.913548977@aon.at

Esperanto aktuel

ISSN 0942-024 X

30. Jahrgang

Eldonisto / Herausgeber

Deutscher Esperanto-Bund e.V., der Vorsitzende (v.i.S.d.P.)

Redaktisto / Redakteur

Stano Marček, Zvolenská 15/21, SK-03601 Martin, Slovakio.

Presejo / Druck

Alfaprint s.r.o. Martin, Slovakio

Esperanto aktuel havas ses numerojn jare kaj estas abonebla ĉe la komisiono por membroprizorgado (vidu supre) por 18 € (24 € eksterlanden) jare.

Esperanto aktuel erscheint sechs Mal pro Jahr.

Der Bezug ist im Mitgliedsbeitrag enthalten.

Anoncoj: Petu aktualan prezliston ĉe: deb@esperanto.de.

Anzeigen: Eine aktuelle Preisliste geht auf Anforderung (möglichst per Netzpost) zu.

Kontribuoj / Beiträge

Bv. sendi viajn kontribuojn por *Esperanto aktuel* 2012/1 ĝis la 15-a de januaro 2012 al la redaktisto Stano Marček, laŭeble elektronike al ea@esperanto.de. Bitte senden Sie Ihre Beiträge für *Esperanto aktuel* 2012/1 bis zum 15. Januar 2012 an den Redakteur Stano Marček, möglichst elektronisch an ea@esperanto.de.

Liebe Leser!

Doppeltes Jubiläum für *Esperanto aktuell*: Seit 30 Jahren erscheint es jetzt, davon 1 Jahr in neuer Aufmachung. Und es wird aufmerksam gelesen: Hingewiesen wurden wir darauf, dass die Kontaktadresse für den Berliner Kongress 2012 weggelassen worden war, Havanna nicht in Vietnam liegt und Mexiko auf Esperanto „Meksiko“ heißt (nicht: „Meksikio“). Ansonsten kam auch viel Lob und Ermutigung. Wir lassen *Esperanto aktuell* deshalb auch 2012 in der jetzigen Form.

2011 ist fast vorüber, mit 2012 kommt ein Jubiläumsjahr. Wie andere Landesverbände auch plant der Deutsche Esperanto-Bund (D.E.B.) in Zusammenarbeit mit dem Esperanto-Weltbund Aktionen im ganzen Land. Bitte machen Sie mit! Unsere Fachleute bereiten dazu einen ganz neuen Netzauftritt des D.E.B. vor. Dank der höheren Beiträge hat sich unsere finanzielle Situation stabilisiert und erlaubt höhere Ausgaben für Werbung.

Dafür danke ich allen unseren Mitgliedern und Aktiven und wünsche Ihnen ein gutes Jahr 2012, das hoffentlich auch für unsere Sprachgemeinschaft erfolgreich ist.

Karaj legantoj!

Duobla jubileo por *Esperanto aktuell*: Ekde 30 jaroj ĝi entute aperas, 1 jaron en la nuna formo. Ke ĝi estas legata, provas reagoj pri eraroj: En la lasta numero forfalas sub la aligilo por la Berlina kongreso 2012 la kontakt-adreso; ni invitis al la Universala Kongreso en Havano, Vjetnamujo, kaj la ĝusta landnomo estas „Meksiko“ (ne „Meksikio“). Cetere atingis nin multaj laŭdaj kaj kuraĝigaj vortoj. Ni do lasos *Esperanto aktuell* en la nuna formo ankaŭ en 2012.

2011 preskaŭ pasis, 2012 venos, ĝi estos jubilea jaro. Same kiel aliaj landaj asocioj Germana Esperanto-Asocio (GEA) planas kunlabore kun Universala Esperanto-Asocio tutlandan aktivadon, bonvolu subteni tion kaj kunagu. Niaj specialistoj i.a. planas tute novan GEA-paĝaron en la Interreto. Danke al la pli altaj kotizoj nun ankaŭ niaj financoj stabiligis kaj ebligas investon por varbado.

Mi pro tio kore dankas al ĉiuj niaj membroj kaj aktivuloj, dezirante al vi bonan jaron 2012, esperinde prosperan ankaŭ por nia lingvokomunumo.

Rudolf Fischer

Enhavtabelo/Inhalt

- 1 30 jarojn aĝas *Esperanto aktuell*.
- 2 Adresoj / Adressen
- 3 Germana Esperanto-Asocio: Karaj legantoj. Atentu vian konton. Enhavtabelo
- 4 Novaj komisiitoj: prezento de Horst Vogt kaj Hermann Kroppenberg
- 5 El la estraro: Verbandsratssitzung in Herzberg am letzten Oktoberwochenende. Geld von der Europäischen Union für unsere Mitglieder
- 6 El la vivo de la Esperanto-grupo Darmstadt
- 7 La 1a Esperantista Migrado Aŭtuna kun videofilmo en la reto. 125 Jahre Esperanto – mehr als eine Sprache
- 8 Mitgliedsbeiträge und Spenden 2011. Donackvitancoj. Kie restas via kotizo?
- 9 Internacia Kultura Centro Herzberg: Urboj disaj kaj kunaj. SANO-2
- 10 Fakgrupo de la katolikoj: Tri Esperantaj jubileoj en la diocezo Speyer. Bibliaj Tagoj en Trento
- 11 El la historio de Germana Esperanto-Asocio: 100 jaroj de Esperanto en Pasing
- 12 30 jarojn *Esperanto aktuell*
- 14 Rejnland-Vestfalia Esperanto-Ligo: 19a intensa semajnfino de REVELO en Sundern
- 15 Esperanto en la amaskomunikiloj. Germana Esperanto-Asocio ricevis danke jenajn revuojn
- 16 Fakgrupo de la fervojistoj: Eisenbahner-Weltkongress 2012 in der Esperanto-Stadt Herzberg am Harz
- 17 El Aŭstria Esperanto-Federacio: „Mondvojaĝantoj“ – Esperanto-Aussteiger vor 100 Jahren
- 19 Naturparko kaj Esperanto: Arbeitsgruppe / Laborgrupo „Nacia parko Harz“ kun unuaj rezultoj
- 20 El la mondo
- 22 Recenzo: Esperanto konnte auch entwaffnend wirken. Ein Buch über Hoffnungen und Sehnsüchte in der DDR
- 23 Savoprojekto por minacataj lingvoj
- 24: Bibliotekoj: Aktuelles, Wissens- und Bedenkenswertes aus der Deutschen Esperanto-Bibliothek Aalen, Folge 2: Die Fernleihe
- 25: Literaturo: Erlanger Kinderbuch Opa Pablo / Avo Paulo „Infanlibro de la Jaro“. Aufkleber auch in Esperanto. Memtrompo per la Angla
- 26 30 jaroj de la subtena asocio Bona Espero
- 27 **kune** – revueto de Germana Esperanto-Junularo: Hallo und herzlich willkommen, liebe Leser. GEJ invitas al la jarĉefkunveno. Aktivula Renkontiĝo fermiĝis en kebabejo. Francio
- 31 Anmeldeformular für den Gemeinsamen Esperanto-Kongress 2012 in Berlin-Lichtenberg
- 32 Kalendaro. Humurbildo

Wenn Sie Ihren Mitgliedsbeitrag einziehen lassen, ...

... kontrollieren Sie bitte, ob sich Ihre Bankverbindung (evtl. nur die Bankleitzahl) seit Januar 2011 geändert hat. Dann bitten wir umgehend um Mitteilung Ihrer neuen Kontoangaben, evtl. über unser elektronisches Änderungsformular www.esperanto.de/deb/aendern.html.

Ein vergeblicher Einzug wird uns nämlich mit 4,50 € in Rechnung gestellt.

Wenn Sie Ihren Mitgliedsbeitrag nicht einziehen lassen, ...

... bitten wir um möglichst baldige Überweisung des Mitgliedsbeitrags. Eine Übersicht der Mitgliedskategorien und -beiträge finden Sie im Netz unter www.esperanto.de/deb/mitglied.html

Alternativ können Sie uns auch formlos eine Einzugsermächtigung erteilen, per Netzpost an gea.ma@esperanto.de oder auch mit dem o. g. Änderungsformular.

Mit freundlichen Grüßen, Henryk Wenzel, Martin Schäffer
(Mitgliederbetreuung)

Beauftragter für Registrierung von Medienecho

Ich bin Hermann Kroppenberg und wurde 1947 in Bensberg (heute zusammengelegt mit Bergisch Gladbach) geboren.

Nach einer kaufmännischen Ausbildung erlernte ich in den sechziger Jahren den Beruf des

Konditors. Gerne würde ich im Betrieb ausländischen esperantosprechenden Konditoren (bevorzugt ohne Deutschkenntnisse) ein Praktikum ermöglichen, bisher hat sich leider noch kein Interessent gemeldet.

Zu Esperanto, das mir zwar schon seit der Kindheit ein Begriff ist, bin ich vor einigen Jahren auf dem

Umweg über die Stenografie gestoßen. Nachdem ich anfangs nur sporadisch lernte, habe ich mich seit etwa vier Jahren mit Nachdruck der Internationalen Sprache gewidmet, und sie schenkt mir seitdem viel Freude. Im Umfeld meiner beruflichen Tätigkeit versuche ich, die praktische Anwendung von Esperanto zu fördern, indem ich beispielsweise Produktnamen auf Esperanto ersinne, Aushänge zweisprachig anbringe oder Handzettel auch in Esperanto auslege. Für alles finden sich viele Möglichkeiten.

Der Bitte, alles Echo zu Esperanto in den Massenmedien zu sammeln und für

Esperanto aktuell zusammenzustellen, komme ich gerne nach und würde mich freuen, wenn viele Esperantofreunde Nutzen daraus zögen. Ich bin für jeden Hinweis auf die Erwähnung von Esperanto in den Medien dankbar. Schreiben Sie an meine Netzpostadresse hermann.kroppenberg@esperanto.de. Ich danke Ihnen.

Beauftragter für Leserecho und für die Kampagne „125 Jahre Esperanto“

Ich heiße Horst Vogt und wurde 1942 in Kassel geboren. Nach dem Abitur studierte ich in Hamburg und Marburg Jura und trat nach der in Fulda und Kassel verbrachten Referendarzeit und dem Abschluss-Examen in die Rechtsabteilung einer großen Bausparkasse ein.

Ich wohne mit meiner Frau in Schwäbisch Hall und genieße inzwischen den Ruhestand. Wir haben zwei erwachsene Söhne und einen Enkel, der gerade anfängt, bei mir Esperanto zu lernen.

Über Esperanto habe ich das erste Mal Positives von meinem Vater gehört, der aber der Meinung war, „dass es das mal vor dem Kriege gab“. Als Studienanfänger

erfuhr ich dann aber zu meinem Erstaunen, dass es an der Universität Hamburg einen Lehrbeauftragten für Esperanto (Werner Bormann) und einen studentischen Esperanto-Klub gab, dem ich mich anschloss. Die internationale Sprache hält mich seither in ihrem Bann.

Ich schreibe gelegentlich Kurzgeschichten und fertige Übersetzungen für Esperantozeitschriften an. Einige Jahre war ich als Kassier in der FAME-Stiftung tätig. 2008 beendete ich erfolgreich die Interlinguistischen Studien bei Ilona Koutny an der Universität Posen.

Als Beauftragter für Leserecho werde ich in Leserbriefen zu positiven oder kritischen Veröffentlichungen zu Esperanto bzw. der Sprachenfrage in geeigneter Weise Stellung nehmen. Dabei werde ich eng mit Hermann Kroppenberg zusammenarbeiten.

Für das kommende Esperanto-Jubiläumsjahr obliegt mir als Landesbeauftragter die Zusammenarbeit mit dem dafür Zuständigen beim Welt-Esperantobund, Brian Barker. Ich werde Artikel zum Jubiläum für die Presse verfassen und mit Thomas Sandner abstimmen, der die erforderlichen Kontakte unterhält. Für beide Aufgaben kann ich Hinweise und Anregungen an meine Netzpost-Adresse horst.vogt@esperanto.de von den *Esperanto aktuell*-Lesern gut gebrauchen.

Verbandsratssitzung in Herzberg am letzten Oktoberwochenende

Vom 28. bis 30. Oktober trafen sich 12 Aktive des Deutschen Esperanto-Bundes (D.E.B.), Vorstandsmitglieder und Beauftragte einiger Landesverbände, in Herzberg zum alljährlichen Verbandsratswochenende. Die Veranstaltung in der Stadtbücherei von Herzberg begann am Freitagabend mit einer Diskussion zum neuen Erscheinungsbild der Verbandszeitschrift *Esperanto aktuell*. Rudolf Fischer machte deutlich, dass ein zweiter Redakteur gefunden werden sollte, der die deutschsprachigen Artikel sammelt.

Am Samstag ging es weiter mit einer Zwischenbilanz zum Mitgliederverwaltungsprogramm iDiS. Bedauerlich ist, dass die Landesverbände und Ortsgruppen es zu selten benutzen. Über die Gründe dafür wurde diskutiert. Anschließend wurde den Anwesenden das Grundtvig-Projekt vorgestellt. Diese legten die Bedingungen für die Teilnahme von D.E.B.-Mitgliedern fest. Über die Vorbereitungen zum gemeinsamen dänisch-polnisch-deutschen Kongress in Berlin-Lichtenberg berichtete Henryk Wenzel. Man rechnet mit 250 bis 300 Teilnehmern. Wegen günstig gelegener Pensionen oder Hotels wende man sich an Herrn Wenzel (kek2012@esperanto.de). Felix Zesch berichtete, dass er einen Kommentar zu den

Sonnenberger Leitsätzen des D.E.B. erarbeitet. Dieser soll im Internet und auch in der Schriftenreihe des Deutschen Esperanto-Instituts veröffentlicht werden. Für das Jubiläumsjahr einigten sich die Teilnehmer auf das Motto „125 Jahre Esperanto - mehr als eine Sprache“. Die Veranstaltung schloss am Sonntag mit einer teils öffentlichen Vorstandssitzung.

Auch im nächsten Jahr will sich der Verbandsrat Ende Oktober wieder in Herzberg treffen. Es wäre schön, wenn sich dann Beauftragte aus allen Landesverbänden dort versammeln würden. Teilnahmekosten können von den aktiven Landesverbänden aus den D.E.B.-Zuwendungen erstattet werden.

Wolfgang Bohr

Geld von der Europäischen Union für unsere Mitglieder

Im Rahmen des Programms „Grundtvig - Lebenslanges Lernen“ der Europäischen Union (EU) hat der Deutsche Esperanto-Bund (D.E.B.) zusammen mit einigen benachbarten Esperanto-Verbänden einen Projektantrag zum Themenbereich „Interkulturelle Kommunikation“ bei der EU gestellt. Bislang wurden die Länder Schweiz, Frankreich, Katalonien und Deutschland von ihren jeweiligen Nationalen Agenturen akzeptiert. Federführend ist die Schweiz (Svisa Esperanto-Societo).

Die erste Rate von mehreren tausend Euro ist inzwischen bereits auf dem Konto des D.E.B. eingegangen. Der D.E.B.-Vorstand hat auf seiner letzten Sitzung in Herzberg festgelegt, dass ordentliche D.E.B./DEJ-Mitglieder, die an bestimmten Projekttreffen zum Thema „Interkultureller Dialog“ in Frankreich, Katalonien oder der Schweiz teilnehmen, unter folgenden Bedingungen einen Reisekostenzuschuss erhalten:

- Man muss sich rechtzeitig vor Reiseantritt beim D.E.B. für ein (oder mehrere) Projekttreffen melden und zugelassen werden.
- Nachweis der Fahrt durch Originalbelege: Flugkarten (sowie Bordkarten!), Fahrkarten oder Tankquittungen aus dem besuchten Land
- Nachweis der Unterkunft im Original (Hotelquittung o. ä., Originalbeleg)
- Teilnahmebestätigung (Vordruck gibt es nach der Anmeldung vom Unterzeichner)

- ein Kurzprotokoll der besuchten Veranstaltung auf Esperanto und Deutsch (möglichst mit Fotos, insgesamt ca. 2 Seiten)

Der Vorstand hat die Absicht, grundsätzlich die Fahrtkosten (Flugkosten, Bahnfahrten und Fahrten mit dem Pkw), den Aufenthalt und die Teilnahmegebühr von maximal 15 deutschen Fahrtteilnehmern zurückzuzahlen. Im Durchschnitt ist ein Betrag von 500 Euro kalkuliert.

Erst nach vollständiger Zusendung der o. g. Unterlagen an den Unterzeichner erfolgt die Auszahlung des Zuschusses an den Reiseteilnehmer. Die Reisekosten müssen also zunächst vom Reisenden vorgestreckt werden.

Geplant sind schon folgende ausländische Projekttreffen: Oktober 2012 in der Schweiz (SFERO) und Februar 2013 in Frankreich. Genauer muss noch festgelegt werden.

Ansprechpartner des D.E.B.-Vorstandes: Wolfgang Bohr, wolfgang.bohr@esperanto.de

El la vivo de la Esperanto-grupo Darmstadt – lastaj eventoj

Informstando de la Esperanto-grupo dum interkultura festo en la centro de Darmstadt

La 21an de majo okazis la jam tradicia interkultura renkontiĝfesto sur Luisenplatz, centra placo de Darmstadt. Estis standoj de diversnaciaj enloĝantoj de Darmstadt kaj ĝia ĉirkaŭo (i.a. partoprenis somalianoj, palestinanoj, turkoj, francoj, eritreanoj, bulgarioj...), kiuj vendis tipajn manĝaĵojn, trinkaĵojn kaj kantis aŭ dancis sur scenejo. Nia bone videbla stando alloge prezentis lernolibrojn, vortarojn, prospektojn, esperantlingvan literaturon kaj ni kolektis adresojn de tiuj, kiuj sin interesis pri gustumkurso (Schnupperkurs). Ĉeestis ankaŭ nia novelektita verdpastia ĉefurbestro. Al li ni donacis esperantan glumarkon („Atomenergio? Ne dankon!“).

Ĝemelurba renkontiĝo de Darmstadt, Alkmaar, Troyes kaj Brescia

De la 2a ĝis la 5a de junio okazis ĝemelurba Esperanto-renkontiĝo en Darmstadt, dum kiu partoprenis esperantistoj el la nederlanda urbo Alkmaar, el la franca urbo Troyes kaj unuafoje ankaŭ el la itala urbo Brescia. Entute venis 29 alilandaj gastoj, inter ili ankaŭ bulgaro loĝanta en Nederlando, ukraina

paro vivanta apud Brescia kaj hungaro el Tata, la hungara ĝemelurbo de Alkmaar. La plimulton de tiu vere internacia gastaro loĝigis la Esperantistoj en siaj hejmoj. Ili jam de monatoj estis intense laborintaj por prepari interesan, instruan kaj amuzan programon al la gastoj. Oni komune vizitis farbojn kaj lakojn produktantan fabrikon kaj ankaŭ asparagoplantejon, post kiam ĉiuj estis ĝuintaj bongustan asparagan tagmanĝon. La plimulto de la komunaj manĝoj okazis en la liberpensula centro de Darmstadt, kiu gastame akceptas la Esperanto-grupon ankaŭ dum ĝiaj monataj kunvenoj. Ĉar dum tiu longa (Ĉielirtaga) semajnfino ankaŭ okazis la oficiala Europawochenende organizita de la urbo Darmstadt, kiu festis la 20an datrevenon de la ĝemeliĝo kun Brescia, la Esperanto-grupo kun siaj eŭropaj gastoj havis okazon partopreni en programeroj de la oficiala urba programo. Tiel ili kune ĝuis klasikan koncerton de muzikistoj el la svisa ĝemelurbo Saanen en festsalono Orangerie. Sub belega ĉielo ili kunmarŝis en Grenzgang (promenado de centoj da Darmstadt-anoj kaj loĝantoj de la ĝemelurboj laŭlonge de la urbaj limoj plejmulte tra arbaro). Diversloke manĝaĵ- kaj trinkaĵstandoj de multaj el la 15 ĝemelurboj de Darmstadt disdonis tipajn manĝaĵetojn, vinon, bieron aŭ brandon al la internacia marŝantaro. Kompreneble la esperantistoj uzis la duhoran promenadon por diskonigi la internacian lingvon kaj Malvo, tre bona ĥoruso de la Esperanto-grupo Alkmaar, eĉ kantis apud la oficiala stando de la urbo Alkmaar kelkajn Esperanto-kantojn.

Maria Merla

Antaŭ pasko Maria Merla renkontis membrojn de la loka Esperanto-grupo en la ĝemel-urbo Graz

Foto: Hedwig Fischer

1a Esperantista Migrado Aŭtuna kun videofilmo en la reto

La 1a Esperantista Migrado Aŭtuna (EMA) arigis 22 partoprenantojn el Svislando, Francujo kaj Germanujo, inter la 2a ĝis la 7a de oktobro 2011 ĉe Rejno.

Gaja etoso regis inter la pliaĝuloj, kiuj estis la ĉefa celgrupo de tiu nova aranĝo de Germana Esperanto-Asocio (GEA). Post sufiĉe streĉa marŝado kaj grimpadado, vespere dorlotis la komforta hotelo, kaj ekde la dua tago la kelnero jam fervore lernis Esperanton. La grupo i.a.

vizitis la Kaiserpfalz, fama dogana burgeto sur Rejn-insulo antaŭ Kaub, kie haveblis dupaĝa gvidilo ankaŭ en Esperanto. Sur la fama roko Loreley (sur la bildo) la grupo prezentis la internaci-lingvan version de la samtitola poemo de Heinrich Heine. Oni povas vidi videofilmon sub <http://www.youtube.com/watch?v=JdH07MzPJ3A>.

La ĉef-organizanto Wolfgang Bohr anoncis la 2an EMAn por la venonta jaro, la loko ankoraŭ ne estas elektita. Maksimuma nombro de partoprenantoj estu 30 por konservi la amikaran etoson.

(voko)

Motto und Aktionen in Herzberg verabschiedet 125 Jahre Esperanto – mehr als eine Sprache

Lange wurde auf der frei zugänglichen Netzseite <http://tricider.com/de/t/decide/?show=1xdV> nach einem zugkräftigen Motto für das Jubiläumsjahr 2012 gesucht. Gewisse Zustimmung fanden:

- 125 Jahre Esperanto – eine Sprache ist entstanden (3 Stimmen)
- 125 Jahre Esperanto – die Sprache lebt (8 Stimmen)
- 125 Jahre Esperanto – Verständigung auf Augenhöhe (2 Stimmen)
- 125 Jahre Esperanto – eine andere Verständigung ist möglich (2 Stimmen)
- 125 Jahre Esperanto – sich verstehen ist so einfach (9 Stimmen)
- Leicht und lebendig – Esperanto wird 125 (2 Stimmen)

Für den Deutschen Esperanto-Bund (D.E.B.) sollte auf der Beiratssitzung vom 29. Oktober in Herzberg ein Motto

verabschiedet werden. Zu den oben aufgeführten Vorschlägen kam noch spontan hinzu: 125 Jahre Esperanto – mehr als eine Sprache.

Dieses Schlagwort stammt aus der Zeitschrift La Ondo, in der Trevor Steele einen bemerkenswerten Artikel über die heutige Esperanto-Bewegung schrieb. Dabei erwähnte er zwei Mal, dass „Esperanto mehr als eine Sprache“ ist. Die Anwesenden fanden diesen Spruch auf Anhieb überzeugend und wählten ihn einstimmig.

Der D.E.B. schließt sich ferner den grenzüberschreitenden Aktionen des Esperanto-Weltbundes (UEA) und des Esperantolehrer-Weltverbandes (ILEI) an. Das ist zum einen eine verstärkte Pressearbeit, für die der D.E.B. zwei neue Beauftragte begrüßen darf (siehe S. 4), zum anderen ein bundesweit anzubietender Esperanto-Kurs, der breite Beteiligung erzielen soll. http://uea.org/vikio/Projekto_125

(ruf)

Mitgliedsbeiträge und Spenden 2011

Mitgliedsbeiträge und Spenden können Sie bei Ihrer Einkommensteuererklärung als Sonderausgabe geltend machen. Soweit die Zahlung 200 € nicht übersteigt, müssen Sie keine Zuwendungsbescheinigung des Deutschen Esperanto-Bundes (D.E.B.) einreichen, sondern es geht auch so:

Der beste Nachweis ist der Originalkontoauszug. Alternativ wird in der Regel anerkannt:

- ein Ausdruck des Kontoauszugs beim Homebanking.
- der Bareinzahlungsbeleg mit dem Vermerk der Bank „Zahlung erfolgt“,
- der von der Bank quittierte Überweisungsbeleg

In den letzten beiden Fällen müssen auf dem Bankbeleg erscheinen:

- Name und Kontonummer des Auftraggebers
- Name und Kontonummer des Empfängers
- Betrag und Buchungstag
- in der Betreffzeile der Vermerk „Spende“ oder „Mitgliedsbeitrag“

Zusätzlich müssen Sie die unten stehende Bescheinigung über die Gemeinnützigkeit des D.E.B. dem Beleg beifügen.

Wenn Sie schon für 2010 eine Bestätigung über Ihren Beitrag entweder unaufgefordert erhalten haben oder um regelmäßige Zusendung gebeten haben, ist dieser Wunsch im Verwaltungssystem iDiS registriert und wird auch für 2011 berücksichtigt werden. Bei höheren Beträgen als 200 Euro kommt eine Zuwendungsbestätigung ebenfalls automatisch. Die Zuwendungsbestätigungen werden bis spätestens Ende März 2012 verschickt. Sollten Sie bis dahin eine erwartete Zuwendungsbestätigung nicht erhalten haben, wenden Sie sich bitte an unseren Schatzmeister Andreas Diemel (gea.tr@esperanto.de).

Die Bescheinigung über die Gemeinnützigkeit können Sie sich aber auch jederzeit von folgender Seite im Netz herunterladen:
<http://www.esperanto.de/deb/quittungen.html>

Ein Tipp: Wer seinen Jahresbeitrag 2012 schon im Dezember 2011 überweist oder einziehen lässt, kann den Betrag 1 Jahr früher absetzen.

Wie viel haben Sie 2010 mit Ihrem Vollbeitrag von 46 € wofür bezahlt?

Die Mitgliedsbeiträge deckten knapp 70% der Ausgaben. 30% der Ausgaben wurden aus Spenden und nicht mit Ihrem Beitrag bezahlt.

Gehälter	11,73 €	25,5%
Berliner Büro	3,03 €	6,6%
Reisekosten	1,92 €	4,2%
Büromaterial	0,38 €	0,9%
Telefon	0,09 €	0,2%
Bankgebühren	0,11 €	0,2%
Zwischensumme	17,26 €	 37,6%

Subventionen für Landesverbände

und Ortsgruppen.....	6,47 €	14,1%
Beiträge UEA, EEU	1,03 €	2,2%
Unterricht (Herzberg).....	7,16 €	 15,6%
<i>Esperanto aktuell</i>	11,88 €	25,8%
Deutscher Esperanto-Kongress	0,00 €	0,0 €
Printempa Semajno Internacia	0,43 €	0,9%
Deutsche Esperanto-Bibliothek	1,77 €	3,8%
Deutsches Esperanto-Institut	0,00 €	0,0%
Marie-Hankel-Zentrum Dresden.....	0,00 €	0,0%
Summe	46,00 €	... 100,0%

✂----- kopieren oder ausschneiden -----✂

Bescheinigung über Gemeinnützigkeit

Der Deutsche Esperanto-Bund e.V. ist nach dem letzten uns zugestellten Freistellungsbescheid des Finanzamts für Körperschaften I Berlin vom 29.08.2011 (Steuernummer 27/663/59791) gemäß § 5 Abs. 1 Nr. 9 KStG von der Körperschaftssteuer befreit. Es wird bestätigt, dass die Zuwendung nur zur Förderung des Völkerverständigungsgedankens (im Sinne der Anlage 1 - zu § 48 Abs. 2 EStDV - im Abschnitt A Nr. 10) verwendet wird (Verwendung kann auch im Ausland sein).

Andreas Diemel, Schatzmeister <gea.tr@esperanto.de>

Urboj disaj kaj kunaj

Kion komunan havas Bialistoko, Budapeŝto, Greziljono, Hago, Herzberg, Svitavy, Sarajevo, Seulo kaj Vieno, krom ke ili situas en malsamaj landoj? Nu, ili havas Kulturen Esperanto-Centron. Kaj ili aperis en la programo de Torpedo 7, la jara renkontiĝo de AGEI, la germana sekcio de ILEI. Trideko da partoprenantoj veturis el ok landoj al Herzberg am Harz, la Esperanto-urbo. Tie komence de oktobro ili ĝuis riĉan fakan programon pri kolektado, konservado kaj utiligo de Esperanto-valorajoj.

La komencan prelegon prezentis Detlev Blanke: „Biblioteko kaj arkivo de familio Blanke“, poste Elzbieta Karczewska parolis pri la Podlaĥia biblioteko en Bjalistoko. Peter Zilvar kaj Zsófia Kóródy prezentis la bibliotekon kaj gazetarkivon de Interkultura Centro Herzberg (ICH).

Post tagmanĝo, Lee Sang-mi prezentis prelegon de Lee Jung-kee pri Kultura Esperanto-Centro Seulo, kun kiu ICH havas multjaran kunlaboron. Nemes Anikó informis pri la ŝtate protektata Fajszki-Kolektaĵo en Budapeŝto, Smail Grbo el Sarajevo prezentis la proprajn bibliotekon, ĝardenon kaj kolekton de esperantaĵoj. Post apudlaga promeno kaj vizito al la urba biblioteko, la tago finiĝis per prelegoj de Toon Witkam: „Alparoli zorgrobotojn esperante“ kaj Johannes Mueller: „Prezentado de Radio Muzaiko“ kaj diskutrotondo.

La dimanĉan programon malfermis Stefan MacGill, kiu skizis la aktualan staton de la projekto „Esperanto 125“, precipe evoluojn en la kreata kursmaterialo flanke de ILEI. Sekvis François Lo Jacomo pri la 60-jara Greziljono: „Novaj projektoj de malnova kultura centro“. Mélanie Maradan prelegis pri la terminologia normigado en la kadro de ISO, kie ŝi estas komisiito de UEA. Tagmeze la kolektivo grimpis al la kastelo por akcepto en la Kavalira Salono kaj posta vizito al la formata Esperanto-ekspozicio. La laborprogramo venis al fino per diskuto pri kunlaboro kaj partnereco ene de la fondata programo PUNTO.

Paralele kun la faka programo, Sabine Trenner gvidis intensan du-tagan Cseh-kurson, kiu altiris dekkvinon da lernantoj el la urbo.

Celo de la aranĝo, organizita kun financa subteno de la Fondaĵo ESF, estis arigi informojn pri Esperanto-bibliotekoj kaj muzeoj por fortigi la kunlaboron, kio inkluzivas la kreon de komunaj datumbankoj. Alia celo estis, pli forte kunlaborigi Esperanto-centrojn, i.a. en la starigo de transaciaj lernejoj aŭ alispecaj projektoj kun oficiala subteno.

Stefan MacGill / Zsófia Kóródy

SANO-2

**28.12.2011-2.1.2012
in Herzberg**

Das 2. SANO über den Jahreswechsel 2011/12 findet nicht in Sieber, sondern in Herzberg statt, da das Hotel Am Pass noch nicht zur Verfügung steht. Man kommt statt dessen in Pensionen oder Hotels in Herzberg unter.

Die Veranstalter bitten um Vorschläge für das Programm. Geplant sind Wanderungen, Ausflüge, Kurse usw. sowie die Silvesternacht im China-Restaurant.

Anmeldungen und nähere Auskünfte:
esperanto-zentrum@web.de
Peter Zilvar / Zsófia Kóródy (Adresse siehe S. 2)

Tri Esperantaj jubileoj en la diocezo Speyer

La 23an de oktobro 2011 la Laborunuigo de la Internacia Katolika Unuigo Esperantista (IKUE) en la diocezo Speyer festis per diservo en la Afra-kapelo de la katedralo en Speyer kaj solenaĵo en la najbara Friedrich-Spee-domo samtempe tri jubileojn. Unue: Antaŭ dudek jaroj la sacerdoto Albrecht Kronenberger invitis al la unua Esperant-lingva diservo en la Afra-kapelon. De tiam ĝis hodiaŭ jare po kvin tiaj mesoj estis celebrataj.

Due: Iom pli poste fondiĝis la laborunuigo kun la celo, realigi komunan religian vivon baze de du kulturoj, nome de la Kristaneco kaj de la Esperantaneco. Ĝis hodiaŭ aliĝis 365 personoj - ĉu aktive, ĉu subtene - al tiu ĉi asocio agnoskita de la diocezo.

La tria festinda dato estis la apero de la ekumena kanto- kaj preĝo-libro *ADORU* antaŭ dek jaroj, al kies ekzisto pastro Kronenberger konsiderinde kontribuis. Rita Rössler-Buckel, la aktuala prezidantino de la asocio, dankis dum la festkunveno al siaj antaŭuloj Manfred Ritthaler, Helmut Rössler (neparenca) kaj Anton Kiefer (kiu malavare ankaŭ tiukaze regalis la ĉeestantojn per sia altkvalita Esperantovino). Mallonge ŝi memorigis la agadon de la asocio: Apud la regulaj mesoj en la katedralo

de Speyer ŝi menciis interalie la paskonoktajn mesojn en la pilgrima kapelo de Maria Rosenberg („rozomonto“), la informostandojn dum la diocezaĵ Katolikaj Tagoj, la MES-aranĝojn en la apudmozela Marienburg, la diservojn en aliaj Esperanto-kunvenoj kaj, tute aktuale, la Interretan portalon Kristanaj Fontoj.

Al la diservo kaj la solenaĵo muzike kontribuis flutogrupo de la regiona popola altlernejo kaj la ensemblo Spira Spiralo. La laborunuigo ankaŭ estonte volas kontribui, ke homoj en komuna lingvo, en la lingvo de d-ro Zamenhof, renkontiĝu, kompreniĝu kaj preĝu trans limojn landajn, kulturajn kaj religiajn.

Franz-Georg Rössler

Bibliaj Tagoj 2012-03-07/11 en Trento/Italujo

Mi invitas vin al novaj Bibliaj Tagoj (kun ADORU) okazontaj de la 7a ĝis la 11a de Marto 2012 en la nord-itala urbeto Trento (germane: Trient).

Kion ni faros?

- Kiel kutime dum Bibliaj Tagoj, ni, t.e. kristanaj (aŭ ne-kristanaj) Esperanto-parolantoj, okupiĝos pri tekstoj el la biblio.
- Per komunaj preĝo- kaj kanto-tempoj kaj per amika kunestado ni praktikos kaj vivos la mesaĝon de la biblio.
- Kun esperantista malfermeco ni komune festos,

celebros, diskutos.

- Ni vizitos la tre interesan lokan Ekumenan Centron kaj interesajn reprezentantojn de diversaj kredoj.
- Ni admiros la belegan panoramon de Garda-Lago kaj tie apude ni eniros evangelian preĝejon festante kun ties pastro evangelian Diservon.
- En alia tago ni ekskursos al bela rus-ortodoksaĵ preĝejo kaj komunumo, kie ni same renkontos la pastron kaj havos mallongan Diservon ortodoksan.

**Stefan Lepping, Mellinstr. 5,
59457 Werl
stefanlepping@gmx.de**

La postmilita sidejo de Germana Esperanto-Asocio en Pasing

Centjara jubileo – memorigo pri d-ro Siegfried Ziegler

En la bulteno de la asocio „Pasinger Archiv“ aperis longa artikolo pri la Esperanto-vivo tie antaŭ 100 jaroj. La 8an de novembro 1911 post (tre malbone vizitata!) fondokunveno ekiĝis Esperanto-grupo en la tiam memstara urbo. Decembre de 1945 iu d-ro Siegfried Ziegler ricevis permeson de la Usona militista registaro, fondi la Munkenan Esperanto-grupon „Laboro“. Kiu estis d-ro Ziegler?

D-ro Siegfried Ziegler naskiĝis en 1902 en Essen, studis geografion kaj botanikon kaj doktoriĝis pri filozofio. Li laboris kiel sport-instruisto, post la milito kiel ĵurnalistoj kaj verkisto. Li eklernis Esperanton jam en 1924 kaj aniĝis al la laborista Esperanto-movado. Aprile de 1947 li kun-iniciatis la refondon de Germana Esperanto-Asocio (GEA) kaj estis ĝia prezidanto ĝis 1953.

Ziegler luprenis la ter-etaĝon en la „vilao Heilmannseder“ (malkonstruita fine de la 60aj jaroj), en Pasing, Engelbertstraße, kiu iĝis la sidejo de GEA. Tie renkontiĝis la loka grupo „Nova tempo“, okazis kursoj kaj ekveturis busoj al eksterlandaj Esperanto-aranĝoj. Pli grave: Ziegler fondis en 1948 ankaŭ la Germanan Esperanto-Instituton (GEI), kies biblioteko trovis sian lokon en la vilao Heilmannseder. Li estis multfaceta

D-ro Siegfried Ziegler (1902-1984)

talentulo, akiris instrukomisionojn en la Munkena universitato kaj en la Teknika Altlernejo, invitis sukcese la 36an Universalan Kongreson en 1951 al Munkeno, verkis kaj distribuis lernolibron sub la pseŭdonimo „brikisto“, eldonis la GEA-revuon „La Ponto“, ktp.

En 1953 li subite kabeis, kio estis terura bato por GEA. Kio okazis? Kiel ano de la laborista Esperanto-movado li ne povis elteni la re-aligon de GEA al la burĝa Universala Esperanto-Asocio. Sed ankaŭ GEA-internaj kritikoj kontraŭ lia eble kelkfoje tro neformala agado senrevigis lin. Kun li malaperis ankaŭ la GEA-sidejo en Pasing. Pri la sorto de la biblioteko oni povas legi en la broŝuro „100 Jahre Deutsches Esperanto-Institut“ (eldonis GEI, Augsburg 2008, p. 30ff). Se Ziegler kaj liaj kritikantoj kapablus al pli da suverena respondeco favore al la komuna celo, la postmilita historio de GEA eble havis pli gloran evoluon.

Rudolf Fischer

La teksto estas kompilaĵo el bulteno de „Pasinger Archiv“, laŭ notoj de Norbert Gütter; el la citita broŝuro de GEI kaj el artikolo de d-ro Werner Bormann el „Interlinguistische Informationen“ 1998 (Beiheft 4, p. 30-33). Pro la bildoj mi dankas al „Pasinger Archiv e.V.“.

Vilao Heilmannseder en Pasing (1968)

30 jarojn *Esperanto aktuell*, revuo de Germana Esperanto-Asocio

30 jarojn aĝas nun *Esperanto aktuell*, nia membro-revuo, kaj okaze de tiu jubileo valoras ioma retrorigardo. Raportas Rudolf Fischer.

Kiam mi en 1981 unuafoje eniris la estraron de Germana Esperanto-Asocio (GEA), ni ne havis membrelevuon, nur informbultenon *Esperanto en F.R. Germanio*, kiun redaktis la membro-administranto Heinrich Nischwitz. Laŭ insisto de junaj aktivuloj la tiama estraro decidis, lanĉi novan membrelevuon. Bonŝance veterano Richard Reuchlin, iam dum jardekoj redaktisto de Germana Esperanto-Revuo, deklaris sin preta, transpreni la redaktan postenon. Tiel en 1982 aperis la unua numero de *Esperanto aktuell*, nigra-blanka, 24-paĝa, kun formato DIN A5.

Nomo uzurpita

La nomon *Esperanto aktuell* uzurpis GEA de la samnoma revuo de la najbara Aŭstra asocio, kies organo aperis ankoraŭ ĝis 2004. Poste la GEA-a *Esperanto aktuell* iĝis ankaŭ la Aŭstra, tiel ke la nomaj ĝemeloj kunfluis al revuo por ambaŭ asocioj.

La dissendadon faris ekde la komenco Richard Hirsch, unu el la plej fidelaj GEA-aktivuloj de la postmilita historio de GEA. Li plenumis tiun taskon – nuntempe apenaŭ kredeble – seninterrompe kaj absolute fideinde ĝis aŭtuno de 2000.

Esperanto aktuell havis kutime 20 paĝojn. Aperis 6 numeroj jare, sed jam fine de la unua jaro la redaktisto, kiu samtempe preparis la Germanan Esperanto-Kongreson de 1983 en Bad Säckingen, bezonis duoblan numeron 5+6 kun 36 paĝoj por reatingi la aperritmon.

En 1983 nia juna generacio transprenis la gvidadon de GEA. Fine de la jaro Richard Reuchlin transdonis la redaktadon al la germanisto d-ro Dirk Willkommen. Kompostadon kaj presadon faris HAPS (Hamburga Administra kaj Presa Servo), komisiono de Germana Esperanto-Junularo. En 1984 aperis 7 numeroj en regula ritmo, ili havis inter 24 kaj 32 paĝojn, foje kun interna 4-paĝa parto *Esperanto-Nachrichten*, pro ties koloro nomita „la flavaj paĝoj“. Tiuj estis elpreneblaj kaj povis servi kiel varbfolioj, bona ideo!

Progreso el Neumünster

Ekde 1985 *Esperanto aktuell* atingis rimarkeble pli altan teknikan kvaliton. Aperis 8 numeroj jare, kun kolora titolo, presitaj de la firmao Simonsen en Neumünster, loĝloko de la redaktisto. Tiu presejo estis fidinda partnero de GEA ĝis fine de 2005. La 8 numeroj havis

nun 28 paĝojn, ekde 1986 ofte ankoraŭ pli. La redaktadon de la „flavaj paĝoj“ transprenis ekde numero 1986/4 Wolfgang Schwanzer; tamen jam en numero 1987/5 ili aperis la lastan fojon. Ofte meze en iu numero ankaŭ aliĝiloj por Esperanto-arangoj estis alkrampitaj.

Kriza periodo

Ĝuste la jubilea jaro 1987 iĝis kriza por *Esperanto aktuell*. La ĝis tiam fervora redaktisto ne plu havis tempon, tiel ke ĝis septembro aperis nur 3 numeroj. En tiu premo la lingvisto Andreas Ludden el Münster transprenis la redaktadon. Li kapablis, ĝis fine de la jaro eldoni almenaŭ 4 pliajn numerojn, parte kun pli ol 40 paĝoj. Elzbieta Klünder el Steinfurt kontribuis per majstraj desegnaĵoj kaj grafikaĵoj. Dum 1988 ĉio iris glate (8 numeroj, inter 28 kaj 44 paĝoj), sed jam en 1989 la sorto de la redaktado el 1987 ripetigis. Per la kvara numero en septembro adiaŭis la deĵoranta redaktisto, post nur du jaroj.

Per komputilo ATARI

Denove *Esperanto aktuell* devis esti savata. Franz Kruse aĉetis komputilon ATARI, ankoraŭ nur kun malgrandaj diskoj kaj pinglopresilo. Kuraĝa decido estis, ke mi, la vicprezidanto, subtenata de mia edzino Hedwig, transprenis la redaktadon. Bonŝance Elzbieta

Klunder restis en la teamo. Estis torturo, produkti per tiu simpla teknikaro revuon. Subite ne plu legeblaj diskoj neniigis kompletajn paĝojn, la daŭra kopiado tedis kaj konsumis tempon. Fine la aĉeto de konektebla durdisko solvis tiun problemon. Per streĉa laboro ankoraŭ ĝis fine de 1989 aperis pliaj 4 numeroj kun minimume 28 paĝoj.

Nun venis trankvila periodo ĝis fine de 1991. Regule aperis 8 numeroj, nun kun po 36 paĝoj. La titolbildo ricevis klarigan suban tekstlinion. Cetere nenio ŝanĝiĝis. La transdono de la redakta laboro ekde 1992 okazis planite kaj enorde.

La nova koncepto ekde 1992

GEA realigis nun novan koncepton: Aperis 8 numeroj jare, alterne 4 nur German-lingvaj (kiel informilo uzeblaj) kaj 4 Esperant-lingvaj, kun du apartaj redaktistoj. Por 1993 oni planis, atingi monatan ritmon, sed tio montriĝis tro ambicia. Novaj redaktistoj iĝis Frank Stocker, Freiburg, kaj Ulrich Becker, Berlin. La ekstero de la revuo rimarkeble ŝanĝiĝis: Ĝi estis nun grandformata (DIN A4), kun titolo kaj kadro de Esperanto-stelo en verda koloro. Ekde 1993 tiu grafikajo trovis sian finan formon, kun verdplena stelo. Ĉiu numero havis normalkaze 20 paĝojn, foje pli.

La periodo de redaktista fluktuado

La ekzisto de du redaktistoj spertaj, sed ankaŭ junaj, tiel ke gravaj ŝanĝoj de la vivkondiĉoj estis normalaj, kondukis

al rimarkebla fluktuado en la redaktaj postenoj. Tamen oni devas koncedi, ke *Esperanto aktuell* regule pluaperis, eĉ se foje kun prokrasto. Ekzemple numero 1997/7 atingis la legantojn maljam en 1998. Numero 1997/2+3 estis duobla, pro aldonita kompaktdisko, oni diris.

Por nomi la postenulojn de tiu periodo:

- German-lingva eldono: Ĝis numero 1995/1 Frank Stocker (por numero 1993/3 anstataŭita de vicprezidanto Rainer Heckhausen, Pleidelsheim); poste Karl-Ernst Salzmann, Memmingen, ĝis numero 1996/1; Jörg Birkefeld, Erfurt, ĝis numero 1997/5; fine Alfred Knapp, Bad Berka.

- Esperant-lingva eldono: Ulrich Becker ĝis numero 1994/4; poste Dirk Kretschmann, Bad Oldesloe, ĝis numero 1997/8 kun esceptoj de la numeroj 1995/8 kaj 1996/2, kiam anstataŭis lin Karl Sommer, Erfurt; ekde numero 1998/2 Marcus „Ziko“ Sikosek, Köln (komence kun Peter Hauser, Schneeberg), ĝis numero 1999/2; fine Alfred Knapp, Bad Berka.

Amasaj leteroj de legantoj

En tiu turbulema periodo okazis tre malhelpaj ekflamoj per artikoloj kaj amaso da leteroj de legantoj. Unue temis pri rasismo en Germanujo; poste kritikanto kondamnis *Esperanto aktuell* ĝenerale, aspekte kaj enhave: bela bato por honor-ofica redaktisto. Eĉ pli da ekflamoj provokis la tikla „recenzo“ de groteska pseŭdoplanlingvo „Pimperanto“,

kiun la redaktisto akceptis nur por eviti la riproĉon de cenzuro. Kiom trankvila (eble por kelkaj enuiga) estas la nuntempo de *Esperanto aktuell*! Problemoj de la tiamaj numeroj estis ankaŭ manko de fotoj kaj eĉ pli: lertaj grafikajoj, kiuj buntigu la iom tro sterilan bildon. Tio restis principe ĝis 2005.

Gravaj ŝanĝoj ekde 2000

Fine Alfred Knapp prizorgis la redaktadon de ambaŭ lingvaj eldonoj, duobla numero 1999/4+5 atestas lian streĉitecon. Necesis drastaj ŝanĝoj, kiuj validis ekde la jaro 2000: La GEA-estraro rezignis la koncepton de 8 numeroj kun po 4 unulingvaj. Ekde tiam aperis denove 6 dulingvaj numeroj, ĝis hodiaŭ.

Nun pli laŭ aspekto de gazeto

Ekde numero 2000/5 mi duan fojon transprenis la redaktadon, Alfred Knapp faris la kompostadon kiel „teknika redaktisto“. Mi forigis la palajn bildojn de la titolpaĝo kaj aspektigis *Esperanto aktuell* pli kiel gazeton: kun atentovekaj titoloj, kiuj donu apetiton, legi pli sur postaj paĝoj. La pres-indikoj (t.n. *Impressum*) aperis nun en paĝo 2. La kunlaboro kun Alfred Knapp estis teknike malfacila, korektado okazis per faksoj. Ekde la numero 2001/5 mi majstris ankaŭ la kompostadon, tiel ke Alfred Knapp povis retiriĝi, sed la sterila aspekto restis. Kion fari? „Kie mankas ĉevaloj, servas azenoj.“ Tamen sur la titolpaĝo reaperis jen kaj jen bildo. La presejo Simonsen ekde numero 2000/6 transprenis ankaŭ la ekspedadon.

19a intensa semajnfino de REVELO en Sundern

„Lerni Esperanton per paroladoj, ludoj kaj kantoj“ povus esti la mallonga priskribo de la semajnfina kurso de la 14-a ĝis la 16-a de oktobro 2011 en Sundern, kie renkontiĝis 24 Esperantistoj.

La instruado okazis en tri diversaj grupoj, por komencantoj (Karin Klose), progresantoj (Martin Brüggemeier) kaj jamaj parolantoj (Harald Schmitz). La seminario estis aranĝo de la Rejnland-Vestfalia Esperanto-Ligo (REVELO) en kunlaboro kun Germana Esperanto-Asocio.

La instruado okazis ĉefe en dialogoj kaj per grupa laboro. Tiel oni atingis grandajn sukcesojn, ĉefe por skribado,

legado kaj aŭdado. „Ludo“ celas kreivan uzon de vortoj, ordonoj kaj frazoj en Esperanto. Jen ekzemplo: Harald Schmitz, kursgvidanto de la jamaj parolantoj, instruis la regulojn de la skandinava gazonludo Kubb. Li observis kaj kontrolis la evoluon de la ludo. Per tiu laboro la lernantoj ekhavis la sekvantajn du sukcesojn: praktikan uzadon de la lingvo kaj sportan aktivecon. Krome tio estis agrabla distro post la instruado.

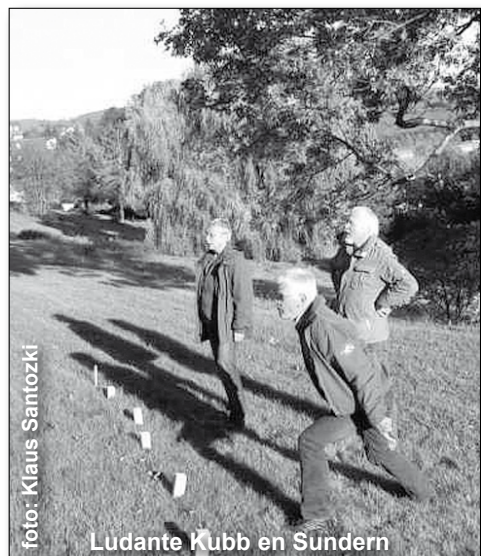

foto: Klaus Santozki

Ludante Kubb en Sundern

Oni notu tiun ĉiujaran aŭtunan eventon kiel elstaran eblon por atingi pli altan lingvonivelon.

laŭ raporto de Klaus Santozki

Speciala numero en 2001

Aprile de 2001 aperis speciala numero de *Esperanto aktuell* okaze de la „Eŭropa jaro de la lingvoj“. Frank Stocker en profesia maniero kompilis 44-paĝan numeron, kiu prezentas GEAn kun ĝia historio, kun regionaj kaj fakaj organizoj, kun listoj de la prezidantoj, honoraj membroj, ktp. Valora presajo, kiun mi ĝis hodiaŭ regule konsultas. Valorus eldoni aktualan similan verkon, sed GEA ĝis nun ne trovis kompetentulon, kiu pretas, elspezi tiom da tempo.

Trankvila periodo

Komence de 2002 malaperis la verda stelo de la titolpaĝo, anstataŭe venis la nova emblemo de simbola terglobo, almenaŭ kun malgranda steleto. Intertempe ankaŭ tiu lasta malaperis.

En la periodo post 2000 *Esperanto aktuell* tute regule aperis, kun minimume 20 paĝoj. Ekde 2004 *Esperanto aktuell* estas ankaŭ la membrelevuo de Aŭstra Esperanto-Federacio. Ĉar mi planis, ekde 2007 denove kandidati por la GEA-prezidanta posteno, mi devis liberigi min de la redaktado, kaj bonŝance anoncis sin

profesiulo, Alfred Schubert, Weilheim, kiu transprenis la tutan produktadon de 6 numeroj de *Esperanto aktuell*, inkluzive presadon kaj dissendadon, tamen – tio estis nova – kontraŭ (modesta) salajro.

Progreso kaj financa krizo

La nova *Esperanto aktuell* plaĉis al ĉiuj. Ĝi havis koloran kovrilon kaj ampleksis minimume 24 paĝojn. Ĝis 2010 *Esperanto aktuell* ne plu kaŭzis problemojn. La GEA-bilanco de 2009 montris tamen, ke *Esperanto aktuell* simple kostis tro, ankaŭ ĉar la poŝtaj tarifoj daŭre plialtiĝis. Tio kondukis al tre malagrabla paŝo, nome maldungi la deĵorantan redaktiston.

Esperanto aktuell en sia 30a eldonjaro

Komence de 2011 aperis *Esperanto aktuell* denove kun alia ekstero. La formato iom ŝrumpis, nome al tiu de la UEA-revuo *Esperanto*. Ĝi havas nun 8 kolorajn paĝojn el 32, kaj kunlaboras tuta teamo. Redaktisto estas Stano Marček el Martin/Slovakujo. Mi mem funkcias

kiel „antaŭredaktisto“, precipe por German-lingvaj artikoloj. Post elekto de kontribuoj laŭ movada vidpunkto, fikso de la amplekso kaj supraĵa prilaboro mi sendadas ĉion al la lektoroj. La rezulto iradas al la redaktisto, kiu enpaĝigas, elektas bildojn kaj ilustraĵojn. Post fina lektorado *Esperanto aktuell* iras al presejo en Martin. Tiu enpoŝtigas pakaĵon al Aŭstrujo kaj ekspedas la plej grandan parton per kamiono al firmao en Berlin, kiu dissendas fine la ekzemplerojn kaj interkalkulas kun la poŝt-organizo.

Gravas, ke *Esperanto aktuell* havas pliajn konstantajn kunlaborantojn, nome Uwe Stecher por la Aŭstraj paĝoj kaj por la rubriko „El la mondo“. Alia agrabla novaĵo estas, ke Germana Esperanto-Junularo decidis, produkti 4 ĝis 6 paĝojn, kiel sian revueton *kune*, interne de *Esperanto aktuell*. Antaŭe *kune* kiel sendependa gazeto dum pluraj jaroj nur tre sporade aperis. Redaktistoj estas nun Miriam Hufenbach kaj Caroline Patzelt.

Per tiu ĉi numero finiĝas la unua jar-eldono sufiĉe sukcese kaj monŝpare. Espereble la bona kunlaboro ankoraŭ longe funkcios.

Medienecho

Unter dieser Rubrik wird der neue Beauftragte Hermann Kroppenbergs (siehe S. 4) zusammenstellen, wo Esperanto in den Medien erwähnt wurde. Gleichzeitig werden diese Informationen ins Netz gestellt. Um dem Leser das Abtippen komplizierter Verweise zu ersparen, gibt es hier nur Kurzverweise auf die entsprechende Netzseite. Mit einem weiteren Klick ist man dann bei der gewünschten Quelle (solange diese existiert).

05.08.2011

Im „Merkur-online“ gibt es einen Bericht über den Esperanto-Weltkongress in Kopenhagen.
esperanto.de/medienecho/#mo

06.08.2011

Im „Südkurier“ steht ein kurzer Bericht über ein Esperanto-Wochenende im September in Villingen-Schwenningen.
esperanto.de/medienecho/#sk1

29.08.2011

Aus der „Märkischen Allgemeinen“: Esperantisten zu Besuch in Kloster Zinna
esperanto.de/medienecho/#ma

11.09.2011

Eine Nachricht aus dem „Volksfreund“ aus der Region Trier anlässlich des dortigen Ido-Treffens mit ein paar interessanten Aspekten.
esperanto.de/medienecho/#vf

17.09.2011

Aus dem „Südkurier“: Einblicke in die Europa-Sprache.
esperanto.de/medienecho/#sk2

18.09.2011

Heute im „Schwarzwälder Boten“ ein Bericht über die Gruppe in Villingen-Schwenningen.
esperanto.de/medienecho/#sb

23.09.2011

Aus der „Taz“ – Auf Augenhöhe reden
esperanto.de/medienecho/#tz

15.10.2011

Aus der „Mittelbadischen Presse“ ein Bericht aus Oberkirch. Die Esperanto-Freunde laden ein.

(Fragestunden, Schnupper-Sprachkurs)
esperanto.de/medienecho/#mp

20.10.2011

„Der Westen“ berichtet über das Esperantodorf Sundern-Stockum und dortige beachtenswerte Aktivitäten.
esperanto.de/medienecho/#dw

24.10.2011

„WirtschaftsWoche“ NR. 043 vom 24.10.2011 Seite 054
Es wird Prof. Dr. Reinhard Selten vorgestellt und auf seine Esperanto-Tätigkeit hingewiesen.
(Als Suchwort einfach „Reinhard Selten“ eingeben.)
esperanto.de/medienecho/#ww

Achtung: Um die Seite lesen zu können, muss man sich anmelden, das ist nur für die ersten vier Wochen kostenlos!

28.10.2011

Auf „DEWEZET.de“ berichtet Ratkaptisto über seine Eindrücke beim Esperantokongress in Kopenhagen.
esperanto.de/medienecho/#wz

07.11.2011

Quiz hoch vier - heißt das Rätsel auf WDR 4. Jede Woche montags zwischen 10 und 14 Uhr spielt dort eine Gruppe von vier Freunden. Heute waren es vier Esperantisten vom Esperanto-Stammtisch Ruhrgebiet.
esperanto.de/medienecho/#qu

Hinweise auf hier nicht genannte Quellen bitte an hermann.kroppenberg@esperanto.de

Germana Esperanto-Asocio ricevis danke jenajn revuojn:

Bulgara Esperantisto (2011/4), *Dia Regno* (2011/5), *Dio Benu* (IKUE/ĈEA, 2011/4), *L'esperanto* (2011/4), *FEN-X* (2011/6), *La Informilo* (155, 2011 sep), *Kataluna Esperantisto* (357 jun), *Israela Esperantisto* (2011, 154+155) *Kontakto* (243, 2011/4), *Mezmara Stelo* (39, okt), *le monde de l'Esperanto* (578, 2011 jun), *La Movado* (723, 2011 maj), *Norvega Esperantisto* (2011/5), *Novaĵoj Tamtamas* (264, 265), *Nova Irlanda Esperantisto* (106, 107), *La Ondo de Esperanto* (2011/10, 11, 12), *revuo Esperanto* (2011/10, 11), *Sennaciulo* (2011/7+8, 9+10), *SES informas* (2011/2), *Starto* (2011/3), *Usona Esperantisto* (2011/4, 5), *Verda Mesaĝo* (2011/3).

Eisenbahner-Weltkongress 2012 in der Esperanto-Stadt Herzberg am Harz

In der Woche unmittelbar vor dem gemeinsamen dänisch-deutsch-polnischen Esperanto-Kongress, vom 19. bis 25. Mai 2012, wird der 64. Kongress der Internationalen Eisenbahner-Esperanto-Föderation (IFEF) in der Esperanto-Stadt Herzberg am Harz stattfinden.

IFEF ist eine Föderation von gegenwärtig 19 Landesverbänden Esperanto sprechender Eisenbahner, und zwar von Belgien, Bulgarien, China, Dänemark, Deutschland, Frankreich, Italien, Japan, Kroatien, Norwegen, Österreich, Polen, Rumänien, Serbien, Slowakei, Slowenien, Spanien, Tschechien und Ungarn. Die Landesverbände und die individuellen IFEF-Mitglieder umfassten Ende 2010 insgesamt 1719 Personen. (IFEF-Netzseite <http://ifef.free.fr/spip/>)

Eisenbahner-Esperantisten schlossen sich bereits 1909 international unter verschiedenen Namen zusammen - mit mehrjährigen, durch die beiden Weltkriege bedingten Unterbrechungen. IFEF wurde 1948 gegründet und führt seit 1949 jährliche Weltkongresse durch. Der letzte (55.) IFEF-Kongress in Deutschland fand 2003 in Dresden mit 254 Teilnehmern aus 19 Ländern statt. Danach folgten Sopron, Braşov, Shanghai, Paris, Poznań, Trieste, Sofija und Liberec.

Zu den Zielen von IFEF gehört besonders, die internationale Plansprache Esperanto auch als Eisenbahn-Fachsprache weiter zu entwickeln und anzuwenden. Die dazu gebildete Fachliche Kommission besteht aus einer Fachwörter- und einer Fachanwendungs-Sektion. Im Jahre 1992 gelang es, dass IFEF gleichberechtigt wie jede Mitgliedsbahn des Internationalen Eisenbahnverbandes UIC in deren Terminologieguppe mitwirkt und seit 1998 einen offiziellen Korrespondenten stellt.

Die Terminologie-Datenbank von UIC umfasst zur Zeit über 10 000 Begriffe in 24 Sprachen; dabei wurde Esperanto 1995 bereits als elfte Sprache eingereicht. Im Gegensatz zu nationalen Fachsprachen,

deren Termini zu sehr spontan entstanden, werden Esperanto-Termini möglichst auf Grund von Definitionen ohne Synonyme erarbeitet und könnten zukünftig zu einer wesentlich klareren internationalen Fachverständigung unter Eisenbahnern führen.

Die Fachanwendung bezieht sich vornehmlich auf Fachvorträge zu den Kongressen und auf andere Fachartikel. Die Fachliche Kommission beteiligt sich auch an den Revisionen des „Plena Ilustrita Vortaro de Esperanto“ (Vollständiges illustriertes Esperanto-Wörterbuch) bezüglich der Eisenbahnterminologie und erhielt für ihre beispielgebende methodische Mitarbeit die verdiente Anerkennung. Auch für die Eisenbahnbegriffe in der geplanten Esperanto-Fassung des DUDEN-Bildwörterbuchs wurden die Übersetzungen geliefert. Beim Welt-Esperantobund (UEA) wurde IFEF 1953 Fachverband. Gegenwärtig helfen 44 Eisenbahn-Fachdelegierte dem Wirken von UEA.

Hier ein Auszug aus dem Kongressprogramm in der Esperanto-Stadt Herzberg, Wirkungsstätte des Esperanto-Pioniers Joachim Gießner:

- Feierliche Eröffnung mit Kulturdarbietung, Uniformparade und voraussichtlich einer Straßenbenennung nach dem verstorbenen langjährigen IFEF-Präsidenten Joachim Gießner sowie Einweihung zweier Esperanto-Monumente des französischen Künstlers Michel Basso
- Vollversammlung
- Fachvorträge
- Filmvorführung „175 Jahre deutsche Eisenbahnen“
- Sitzungen der Fachlichen Kommission
- Esperanto-Schnupperkurs

- 4 Halbtagesexkursionen (Stadtrundgang Herzberg, landschaftliche Sehenswürdigkeiten in der Umgebung, per Zug nach Göttingen, per Bus nach Goslar mit Unterwegshalten im Nationalpark Harz)
 - Ganztagesexkursion per Dampfbus nach Wernigerode und zurück per Bus mit Unterwegshalten
 - Vortrag zu Herzberg und dem Harz
 - Nationaler Kulturabend
 - Internationaler Ball
 - Konzert eines bekannten Esperanto-Künstlers
 - Ökumenischer Gottesdienst
 - Vorstellung des Kongressortes 2013 in Frankreich
- Für Übernachtungen sind sowohl Hotels als auch Ferienwohnungen reserviert. Zum Kongress sind natürlich auch Nichteseisenbahner herzlich eingeladen. Nähere Informationen und das Anmeldeformular enthält die Internetseite www.esperanto-urbo.de unter „Programoj 2011, 2012 – IFEF-kongreso“.

Heinz Hoffmann,
Örtliches Kongresskomitee

Aus dem Esperantomuseum und der Sammlung für Plansprachen der Österreichischen Nationalbibliothek

„Mondvojaĝantoj“

Esperanto-Aussteiger vor 100 Jahren

Eine Ansichtskarte im Besitz der Sammlung für Plansprachen der Österreichischen Nationalbibliothek zeigt drei junge Männer, deren entschlossener Blick in Kontrast zu ihrer karnevalesk anmutenden Kleidung steht. Jeder von ihnen hat einen Wanderstock in Händen, einer nach oben gerichtet, einer waagrecht gehalten, einer auf den Boden gestellt. Dieses liebevolle Detail der künstlerischen Darstellung wirkt im Nachhinein wie ein Hinweis auf die völlig unterschiedlichen Richtungen, die das Schicksal für das zum Zeitpunkt der Aufnahme eng verschweißte Trio schon kurze Zeit danach bereit halten sollte. Die Karte wurde 1912 in Wien von der Druckerei Strauß hergestellt. Das Exemplar im Esperanto-Museum ist rückseitig von den abgebildeten Freunden unterschrieben. Unwillkürlich drängt sich die Frage auf, welche Realität sich hinter der seltsamen Inszenierung verbirgt, und die Ernsthaftigkeit des Anliegens kann überraschen.*

Heuer jährt sich zum 100. Mal der Aufbruch dieser kleinen Gruppe zu einer Reise um die Welt, die am Vorabend des Ersten Weltkriegs einen Beitrag zur Verständigung zwischen den Kulturen leisten wollte. Es ist fast selbstverständlich, dass Esperanto bei dieser Unternehmung eine Rolle spielte.

Die Idee dazu entstand in den Köpfen der beiden Amsterdamer Freunde Abraham Mossel (1891 – 1944) und Gerard Perfors (1890 – 1964), die sich in der Sozialistischen Jugendbewegung kennen gelernt hatten. Mossel, der einer kinderreichen Familie des aufgeklärten, liberalen Judentums entstammte, hatte seinem Glauben nach der Bar Mitzwa den Rücken gekehrt. Unangepasst waren seine Ansichten auch in anderen Lebensbereichen, was ihn bald in einen Konflikt mit seinem kleinbürgerlichen Umfeld brachte. Dies galt noch mehr für den Vegetarier und Atheisten Gerard Perfors, der nach Wegen suchte, der drückend empfundenen Enge seines Milieus zu entkommen. Er, der als sechster Sohn einer Arbeiterfamilie zu dieser Zeit seinen Lebensunterhalt als Tischler verdiente, arbeitete nun mit Mossel am Projekt einer Weltreise, die aus Geldmangel zu Fuß unternommen werden sollte. Zu den beiden gesellte sich der Gesinnungsgenosse Frans van der Hoorn (1891 – 1946), ein Esperantist, der die zu erwartenden Verständigungsprobleme lösen helfen und auf das globale Netzwerk des Esperanto-Weltbundes zurückgreifen konnte.

Voll Enthusiasmus wurde Kleidung besorgt, die der Kluft der Wandergesellen nachempfunden war, nur auf das Schuhwerk verzichtete man zu Gunsten von Sandalen (in denen man im Laufe der Wanderung sogar die Alpen überquerte). Um das Anliegen des kulturellen Austauschs zum Ausdruck zu bringen, wurden drei Schärpen mit der Esperanto-Aufschrift „Mondvojaĝantoj“ („Weltreisende“) genäht. Zudem bekannten sich die drei nun offiziell zu den Idealen des Pazifismus, Esperantismus, Vegetarismus, Antialkoholismus und Atheismus. Die festgelegte Route sollte in acht Jahren von den Niederlanden über Deutschland, die Schweiz, Italien, Österreich-Ungarn, Rumänien, das Osmanische Reich, Palästina, Afrika, Asien und Australien nach Amerika und von dort wieder zurück nach Europa führen. Die anfallenden Reisekosten sowie den Lebensunterhalt wollte man durch journalistische Beiträge und den Verkauf von Postkarten abdecken (s. Abbildung).

Am 16.7.1911 erfolgte der Aufbruch in Amsterdam. Der musisch begabte Abraham Mossel wurde ausersehen, die Stationen der Reise durch Fotos und Zeichnungen zu dokumentieren. Sein Vater Simon Mossel war als Kontaktperson in der Heimat immer über den Fortgang der Reise informiert. Nach unbeschwerten Aufenthalten in der Schweiz und Italien erhielt das Trio in Wien Verstärkung: die 21-jährige Marie Zwarts (1890 – 1962) schloss sich ihnen an und ist damit eine der ersten Frauen, die eine Weltreise zu Fuß zu unternehmen wagten. Dass

es sich um ein Wagnis handelte, wurde den Freunden bald bewusst. Der Generalgouverneur der Niederlande im Osmanischen Reich warnte ausdrücklich vor den Gefahren der Reise, die er – zumal ohne ausreichende Mittel – als zu riskant einstufte. Wie Recht er hatte, erfuhr man in den Wirren des Balkankriegs 1912, die das Quartett allerdings unbeschadet durch Glück und die starke innere Verbundenheit zueinander überstand.

Auch an anderen Fronten wuchsen die Schwierigkeiten. Obwohl Zeitungen wie der „Amstel Bode“, der „Vegetarische Bode“ oder die „Wereldkroniek“ die Reisebeschreibungen, die die „Mondvojaĝantoj“ in ihre Heimat sandten, abdruckten, reichten die Einkünfte nicht für die notwendigsten Anschaffungen, und so war man bald in Geldnot geraten. Der Aufenthalt in Palästina wurde daher genutzt, um im Taglohn Schulden abzubauen und Ersparnisse für die Weiterreise anzuschaffen. Der lange ungeplante Aufenthalt und ideologische Verstimmungen führten schließlich zu Zerwürfnissen innerhalb der Gruppe und zur Abreise von Abraham Mossel. Er beschloss, die Reise alleine fortzusetzen und bereiste Ägypten, den Sudan und Eritrea, von wo aus er nach Indien übersetzen wollte. Dies wurde allerdings durch den Ausbruch des Ersten Weltkriegs verhindert. Mossel musste nach Ägypten zurückkehren und beendete schließlich seine Reise. Ähnlich erging es Gerard Perfors und Marie Zwarts, die am 28.5.1914 in Beirut geheiratet hatten und nun zur Rückkehr in ihre Heimat gezwungen wurden, wo sie in Oosterbeek eine Familie gründen sollten.

Damit waren die „Mondvojaĝantoj“ endgültig auseinander gerissen, denn Frans van der Hoorn war zu diesem Zeitpunkt durch eine Malaria-Erkrankung nicht transportfähig und wurde zunächst in einem türkischen Lager interniert. Er blieb in der Folge in Galiläa, wo er in Zilla Horowitz die Frau fürs Leben fand und mit ihr 3 Söhne und eine Tochter hatte. 1920 trat er, der nie erfahren hatte, dass seine Mutter jüdischer Abkunft war, bei der Niederschlagung der arabischen Aufstände gegen die israelischen Siedler auf jüdischer Seite hervor und erlangte kurzfristig lokale Bekanntheit.

Derrührige Abraham Mossel veröffentlichte 1918 daheim zwei Bücher über den Aufenthalt in Palästina. 1925 ging er erneut auf eine große Reise. Mit seiner Lebensgefährtin Hendrien Schweiger bereiste er per Rad Westeuropa und Spanisch-Marokko. Schließlich eröffnete er ein Fotostudio in Soest und heiratete 1929 Toos Hopper, mit der er drei Söhne hatte. Als er 1942 von den Nazis expatriert wurde, ließ er sich scheiden, um seine nichtjüdische Frau und seine Söhne vor politischer Verfolgung zu schützen. Im

selben Jahr deportierten ihn die Nationalsozialisten nach Auschwitz, wo er 1944 ermordet wurde.

Obwohl die „Mondvojaĝantoj“ mit ihrer Reise an den politischen Wirren ihrer Zeit scheiterten, haben sie in ihren Tagebüchern, Zeitungsartikeln und nicht zuletzt im Buch „Als daglooner in het Heilige Land“ (Als Tagelöhner im Heiligen Land)** von Abraham Mossel den Werten der unverbrüchlichen Freundschaft und der internationalen Verständigung ein Denkmal gesetzt, und ihre schriftlich und fotografisch festgehaltenen Erfahrungen können uns heute noch als wegweisendes Beispiel dienen.

Christian Cimpa

* Im Artikel wurden auch Informationen von der Website des Amsterdamer „Joods Historisch Museum“ verwendet:

** Mossel, Abraham: Als daglooner in het Heilige Land. – [Amsterdam, Maatschappij voor Goede en Goedkoope Lectuur]. – 1918.

Derzeit befinden sich aus den Beständen der Sammlung für Plansprachen 15.000 Bildobjekte mit Esperanto-Bezug im Bildarchiv Austria, der Bilddatenbank der Österreichischen Nationalbibliothek

„Mondvojaĝantoj“ (resumo en Esperanto)

Bildkarto el la kolekto por planlingvoj de la Aŭstria Nacia Biblioteko, montras tri junajn virojn kun ŝajne karnavaleska vestaro kaj migrobastonoj.

Precize antaŭ cent jaroj tiu grupo ekiris por mondvojaĝo, kiu kontribuu al interkompreniĝo inter la kulturoj. Preskaŭ memkompreneble Esperanto havis sian rolon en tiu entrepreno.

La Amsterdamaj amikoj Abraham Mossel (1891 – 1944) kaj Gerard Perfors (1890 – 1964) naskis la ideon; ili interkonatiĝis en la socialista junularmovado kaj volis fuĝi sufokan burĝan vivmanieron. Aliĝis ilia samideano Frans van der Hoorn (1891 – 1946), Esperantisto, kiu solvu la komunikproblemon kaj utiligu la mondan reton de Universala Esperanto-Asocio. La vestaro estis farita laŭ la maniero de migrantaj submajstroj, la skarpoj montris la vorton „Mondvojaĝantoj“. Ili faris konfeson por la idealaro de pacifismo, Esperantismo, vegetarismo, abstinenco kaj ateismo. La planita itinero estus gvidonta ene de ok jaroj el Nederlando tra Germanio, Svislando, Aŭstrio-Hungario, Rumanio, la Otomana Imperio, Palestino, Afriko, Azio kaj Aŭstralio al Ameriko kaj reen al Eŭropo. La financado estus realigota per ĵurnalistaj artikoloj kaj la vendado de kartoj. La 16-an de Julio 1911 la vojaĝo komenciĝis. En Vieno aliĝis Marie Zwarts (1890 – 1962). Sekve ŝi fariĝis la unua virino, kiu mondvojaĝis piede. Malgraŭ la fakto, ke kelkaj gazetoj aperigis la vojaĝ-raportojn, la enspezoj ne sufiĉis: Per taglaborado en Palestino la grupo repagis ŝuldojn kaj kreis financan rezervon. Tiu neantaŭvidita restado kaj ideologiaj misagordoj estigis disfalon de la grupo: Abraham Mossel sola veturis al Egiptio, Sudano kaj Eritreo; pro la eksplodo de la Unua Mondmilito li devis fini sian vojaĝon. Gerard Perfors kaj Marie Zwarts geedziĝis en 1914 en Bejruto kaj same pro la milito hejmeniris kaj fondis familion. Frans van der Hoorn pro malaro restis en Galileo kaj fondis familion kun Zilla Horowitz. Malgraŭ sia nescio pri la judeco de sia patrino li batalis kun israelaj setlistoj kontraŭ araba ribelo kaj ricevis pro sia elstara agado lokan konatecon.

Abraham Mossel publikigis librojn pri sia restado en Palestino, bicikle traveturis okcidentan Eŭropon kaj Hispanian Marokon; en 1944 li estis murdita en la nazia koncentrejo Auschwitz (Aŭŝvico).

Kvankam la „Mondvojaĝantoj“ fiaskis pro la tiutempa politika kaoso, ili konstruis monumenton al firma amikeco kaj internacia interkompreniĝo per la taglibroj, gazetartikoloj kaj la libro „Als daglooner in het Heilige Land“ (Kiel taglaboristo en la Sankta Lando) de Abraham Mossel. **(Resumis U.S.)**

Arbeitsgruppe „Nationalpark Harz“ mit ersten Fortschritten

Die Arbeitsgruppe „Esperanto & Nationalpark Harz“ hat drei Seiten für den Netzauftritt des Nationalparks ins Esperanto übersetzt und bei ihrer Arbeitstagung fertiggestellt. Nach der sprachlichen Revision sollten diese Seiten im Dezember auf dieser Seite unter der Esperanto-Flagge zu finden sein.

Weitere Texte sind in Bearbeitung, und ausgehend von der Esperanto-Stadt Herzberg soll dann nach und nach ein komplettes touristisches Angebot in Esperanto vorliegen.

Der Nationalpark ist an dieser internationalen Erweiterung seiner Information sehr interessiert.

Bei der nächsten Zusammenkunft vom 14.-16.9.2012 wird am Freitag 14.9. eine für alle Esperantisten offene Wanderung zum Brocken „auf den Spuren Goethes“ mit dem Besuch des „Torfhauses“ stattfinden, bei der die Informationen in Esperanto vorliegen.

Laborgrupo „Nacia parko Harz“ kun unuaj rezultoj

La laborgrupo „Esperanto & Nacia Parko Harz“ finis la unuan sesion. Ekde decembro oni atendas la unuajn retpaĝojn en Esperanto pri tiu Nacia Parko en norda Germanio.

Komuna migrado surbaze de la informiloj en Esperanto okazos je vendredo, la 14an de Septembro 2012, kaj sekvos semajnfina laborsesio. La laborgrupo bonvenigas pliajn tradukemulojn.

Kontaktoj: esperanto-zentrum@web.de, www.ic-herzberg.de, www.Nationalpark-Harz.de **Manfred Westermayer**

Partizánske: Ĉu plia Esperanto-urbo?

La slovakaj urboj Partizánske havas nur 25 mil enloĝantojn, sed inter la esperantistoj ĝi estas tre bone konata. Lastatempe tion komencis rimarki ankaŭ la urbaj instancoj, kaj se ilia favoro daŭros, la konata Esperanto-urbo Herzberg eble baldaŭ havos paralelon en Slovakio. P. Baláž, loĝanto de Partizánske, aktivis por Esperanto jam ekde 2003, kaj la internacia organizo E@I, kies agadon li kunordigas, estas registrita tie ekde la jaro 2005. Ekde la 1-a de julio en Partizánske situas la oficejo de E@I, ĝia unua fizika sidejo. Temas pri ejo de 60 m², tuj malantaŭ la urbodomo. La urbo ebligis la realigon, disponigante la ejon kontraŭ simbola unu eŭro jare. Staĝon ĉe E@I faris samtempe tri junaj esperantistoj: M. Desplantes el Francio, J. Diego Díaz Bautista el Hispanio kaj M. Hruška el Ĉeĥio. Kun helpo de E@I kaj laŭ la antaŭa ekzemplo de M. Blahuš, ili ĉiuj sukcesis atingi stipendion per la EU-programo Erasmus.

(UEA-revuo *Esperanto*, oktobro 2011, retgrupo „aŭstraj esperantistoj“)

Projekto „Esperanto-tago 2012“

Universala Esperanto-Asocio (UEA) kaj Internacia Ligo de Esperantistaj Instruistoj (ILEI) komencis la laboron por la jubilea jaro 2012: la Projekto 125 konsistas el tri agadoj: reta kurso en 125 mallongaj lecionoj (kiun la landaj sekcioj de ILEI propagandos), granda informa agado kunlige kun la Esperanto-tago en 2012 kaj aliaj agadoj farotaj de la unuopaj landaj aŭ fakaj asocioj.

(http://uea.org/vikio/Projekto_125)

Esperanto-Muzeo Svitavy trijara

Antaŭ tri jaroj la Ĉeĥa Esperanto-Asocio inaŭguris Esperanto-Muzeon en urbo Svitavy. Ĝian ekeston grave

finance subtenis Muzeo pri Kulturo de Ĉeĥa Respubliko, la urbo Svitavy kaj la fondaĵo Esperantic Studies Foundation. La ĉefaj celoj de la muzeo estas multflanke informi pri Esperanto, pri ĝiaj historio kaj bezonateco kaj utiligeblecoj, okazigi portempajn temajn ekspoziciojn kaj kulturajn kaj klerigajn aranĝojn, prilabori kaj alirebligigi Esperanto-bibliotekon kaj vendi librojn. La nuntempa ekspozicio (ĝis fino de Majo 2012), nomiĝas „Spiritaj tradicioj de la mondo kaj Esperanto“. La librofonduso estis oficiale alirebligita por publiko. Ĝis nun estis prilaboritaj pli ol 9.600 libroj kaj gazetjarkolektoj. En la muzea paĝo estis verkita aparta rubriko pri la biblioteko, kie troveblas ankaŭ katalogo de libroj kaj gazetoj. Svitavy situas en Bohemia-moravia limlando, kiu estas facile trafike atingebla. Ĝi estas i.a. naskiĝloko de Oskar Schindler, fama savinto de judoj dum la dua mondmilito, kun kies vivo oni povas konatiĝi en la urba muzeo.

(www.muzeum.esperanto.cz)

Fina deklaro de UN-konferenco: sukceso por UEA

La amendoj pri lingvaj rajtoj, proponitaj de UEA, eniris la definitivan version de la fina deklaro de la 64-a Konferenco de Neregistaraj Organizaĵoj (NRO), kiun la Departemento pri Publika Informado de Unuiĝintaj Nacioj (UN) okazigis en Bonn. Kiel delegitoj de UEA partoprenis Marcos Cramer, Stefan Keller, Mélanie Maradan, Julia Noe kaj Manfred Westermayer. Dum la konferenco ili havis multajn okazojn por interparoli kun reprezentantoj de aliaj NRO-j kaj interŝanĝi ideojn, informilojn kaj kontaktkartojn. La temo de la konferenco estis „Daŭrigeblaj socioj – respondecaj civitanoj“. Post la konferenco la respondeculoj pri la fina deklaro daŭrigis la traktadon de la ŝanĝoproponoj, akceptante ĉiujn faritajn de la delegitaro de UEA. Kvankam la deklaro de la NRO-konferenco en si

mem ne reprezentas la sintenon de UN, ĝi aperos en la dokumentaro de UN kaj havas valoron kiel morala premo de la civila socio al la monda organizaĵo. Legu pli: <http://www.linguistic-rights.org/eventoj>. (Gazetaraj Komunikoj de UEA)

TEJO partoprenis la Junularan Forumon de Unesko

Du reprezentantoj de Tutmonda Esperantista Junulara Organizo (TEJO) partoprenis Junularan Forumon de Unesko en Parizo. Dum la preparado de rekomendoj por la baldaŭa ĝenerala konferenco de Unesko iliaj argumentoj por lingva diverseco ricevis subtenon de aliaj junularaj delegitoj. Tamen en la fina dokumento la mencio pri lingva diverseco kiel grava ero de kultura diverseco estis forstrekita. Ankaŭ en alia temkunsido la reprezentanto de TEJO, Nico Huurman, havis similajn spertojn. En sia unua raporto pri la kunsido ili konkludas, ke la tagordo de la Junulara Forumo donis tre malmulte da tempo al vera debato inter la delegitoj, sed ke estis multe da interesiĝo inter la partoprenantoj, precipe inter la delegitoj el Sud-Ameriko. Ajnakaze la partopreno de TEJO en similaj aranĝoj povas utili, ili konstatas: „Junuloj de TEJO havas verŝajne pli da ŝanco por influi debatojn kaj rekomendojn en tia forumo ol la iom malpli junaj de UEA aŭ aliaj plenkreskulaj organizoj, ĉar junuloj pli akceptas riskajn rekomendojn kaj emas ŝanĝi la mondon“.

(www.liberafolio.org)

Ĉina Esperanto-insulo volas konstrui ponton inter kontinentoj

En januaro 2012 jam la trian fojon okazos tutmonda kurso pri Esperanto en la universitato de Hajnano. „Esperanto-insulo“ estas la sudĉina insulo nomata ĉinlingve Hai Nan Dao

(Maro-Sudo-Insulo) kaj Esperante: Hajnano. Ĝi proksimas al Hanojo, kie okazos la Universala Kongreso de 2012. Ĉi-foje krom Esperanto-instruado al novuloj estas planataj ankaŭ du universitatnivelaĵoj kursoj en Esperanto. En la dua jaro deko da homoj ĉeestis dum tuta monato, kaj por la jaro 2012 jam estas kvindek da aliĝintoj el dek du landoj - rakontas Dennis Keefe, kiu iniciatis la projekton, en intervjuo al Libera Folio. (www.liberafolio.org; www.esperanto-insulo.info/)

26a de septembro - Eŭropa Tago de Lingvoj jam 10an fojon

La 26a de septembro jam de 10 jaroj estas dediĉita al la lingvoj. En tiu tago okazas centoj da eventoj dise en Eŭropo por celebri la lingvan riĉecon de nia planedo kaj por atentigi pri la graveco de lingvolernado. ILEI utiligas tiun tagon por la kampanjo „Instruu vian lingvon pere de Esperanto“. (<http://edukado.net>)

Son-retejo Esperanta en Ipernity

Ĉe la ttt-ejo Ipernity ekzistas Sonbanko Esperanta, kiu disponigas al la uzantoj 1055 sondosierojn en Esperanto, ekz. de William Auld: www.ipernity.com/doc/69959/11343832 (A. Sartorato, Brazilo)

TED kaj Esperanto

La retejo www.ted.com prezentas video-prelegojn pri „teknologio, amuzo, dezajno“ (TED) kaj intertempe ankaŭ pri komerco, scienco, tutmondaj temoj. Entute proks. mil prelegoj, inter 5 kaj 20 minutoj. Temas pri aktualaj temoj, ĵusaj esploroj: ofte frapaj sciigoj, kiel ekzemple pri artefarita birdo, birdoroboto, kiu flugas tra prelegejo. En Esperanton oni intertempe tradukis 27 prelegojn, inter la lingvoj Esperanto havas per tio lokon 50. (Lu Wunsch-Rolshoven, EsperantoLand)

Tago de la paco kaj tago de la lingvoj en Italio

Itala Esperanto-Federacio partoprenis la 24-an de Septembro informan agadon ĉe granda tutlanda „Marŝo por paco“. Dudeko da volontuloj staris en loko, kie marŝantoj (200.000) pasas. Tie grandaj literoj prezentis nepre videble la vorton „Esperanto“, kaj tiuj, kiuj montris intereson, ricevis flugfoliojn ekz. kun la adresoj de la Esperanto-grupoj, informo pri la retaj kursoj. 5.000 antaŭpretigitaj informiloj estis disdonataj dum du horoj. Efiko je la aliĝo al la retaj kursoj estis tuj konstatebla la postan matenon

(Renato Corsetti)

Tuttempa Esperanta radio „Muzaiko“

24 horojn en tago Muzaiko ludas muzikon, programerojn, novaĵojn, informojn, raportojn kaj arkivaĵojn kaj havas ĉiutage unuhoran novan elsendon, kiu estas ludata 8-foje dum la tago. Por aŭskulti ĝin aŭ vidi la programon vizitu la retpaĝon de <http://muzaiko.info>.

Prelego pri Erasmo en la Reta Kinejo

En la 34-a Malferma Tago de la Centra Oficejo de UEA la 14-an de Majo d-ino Věra Barandovská-Frank prelegis pri la humanisto Erasmo de Roterdamo. La temo estis elektita omaĝe al la 500-a datreveno de la plej fama verko de Erasmo, Laŭdo de l'stulteco. Esperanta eldono de la verko, tradukita de Gerrit Berveling, aperis en 1988. La prelego estas spektebla en tri partoj en la Reta Kinejo de UEA www.vimeo.com/album/1712870.

Oficisto de TEJO eklaboris

Multjara deziro de TEJO pri propra dungito plenumiĝis komence de oktobro, kiam la antaŭa volontulo M. Ronco eklaboris kiel duontempa oficisto laŭ decido de la Septembra

kunsido de la Estraro de TEJO. Krom diversaj administraj taskoj ŝi okupiĝos interalie pri serĉado de subvencifontoj kaj pri pretigo de subvencipetoj kaj raportoj pri la uzo de la ricevitaĵoj subvencioj. Ŝi laboras en Torino, Italio, kaj laŭbezone vizitos la Centran Oficejon en Roterdamo.

(Gazetaraj Komunikoj de UEA)

Internacia Kongresa Universitato invitas

Dum la 97-a UK en Hanojo okazos la 65-a sesio de Internacia Kongresa Universitato (IKU). UEA invitas universitatajn profesorojn, docentojn kaj personojn kun simila kvalifiko, sendi proponojn de prelegoj al la sekretario de IKU, prof. Amri Wandel, PK 767, IL-71799 Makabim, Modiin, Israelo; rete: amri@huji.ac.il, ĝis 2012-01-31.

Belartaj konkursoj en 2012

La gvida Esperanta artkonkurso, la Belartaj Konkursoj de UEA, invitas partoprenantojn por la 63-a fojo. La rezultojn oni anoncos en la 97-a Universala Kongreso en Hanojo. Partopreno estas libera al ĉiuj kaj ne ligita al partopreno en UK nek al membreco en UEA. La konkursaĵoj devas esti neniam antaŭe publikigitaj en ajna formo, escepte de la branĉo Infanlibro de la Jaro. Detala regularo estas havebla ĉe UEA. (www.uea.org)

Plena de paneoj: Nomi aŭtomobilojn

La germana gazeto *Welt* raportis pri embarasa nomado de aŭtomobiloj. Ekzemple francoj tradukis la veturilon „e-tron“ de Audi per „kotamaso“ (de „etron“), la modelnomo Nova de Chevrolet signifas en Latin-Ameriko „no va“ (ne funkcias) kaj la produktnomo Uno de Fiat estas en la Finna lingvo „stultulo“.

Kolektis kaj prilaboris
Uwe Stecher

Esperanto konnte auch entwaffnend wirken

Ein Buch über Hoffnungen und Sehnsüchte in der DDR

Die DDR existierte knapp 41 Jahre. In diesem Zeitraum gab es nur etwas mehr als 25 Jahre lang eine organisierte Esperantobewegung, nämlich seit März 1965. Ob und wie es dieser gelang, mit ihren grenzüberschreitenden Zielen in einem stark abgeschotteten Staat erfolgreich zu wirken, ist eine interessante Frage. Bendias widmet sich dem Thema. Er macht dabei durchweg deutlich, welche höchst politischen Implikationen die Arbeit für Esperanto in der DDR hatte.

in den Vordergrund stellende Arbeit von besonders Detlev Blanke brachte die Skeptiker in der SED allmählich zum Schweigen. Wie Blanke sich in einem im Buch abgedruckten Interview erinnert, hatte der Kulturbund anfangs gar nicht die Absicht, Esperanto zu fördern, sondern wollte eher sicherstellen, „dass die Sache nicht ausufert“. Das Misstrauen legte sich dann so weit, dass die Esperantisten, eine der kleinsten Sektionen des Kulturbundes, bei der Zuteilung von Valuta und Budgetmitteln für „Internationales“ deutlich bevorzugt wurden.

Schwerpunkt der Arbeit von Bendias ist die „Esperanto-Jugend“. Obwohl die Oberen bekundeten, in der DDR gebe es kein Generationsproblem, kam es zu Konflikten. So wurde Hans Eichhorn 1966 kritisiert, weil er sich für die Germana Esperanto-Revuo hatte interviewen lassen. Später hatte er Anteil daran, dass der Weltbund Junger Esperantisten (TEJO) schon 1971 eine DDR-Sektion bekam. Schönheitsfehler: Der ZAK hatte gar keine eigene Abteilung für seine jugendlichen Mitglieder, nur (seit 1968) eine „Jugendkommission“, die anfangs allein aus Eichhorn bestand. Aber da die DDR nach weltweiter Anerkennung strebte und erst allmählich in internationale Organisationen aufgenommen wurde, fielen solche Formalia damals nicht ins Gewicht. Der ZAK selbst wurde erst 1976 Landesverband des Esperanto-Weltbundes (UEA); 1981 wandelte er sich in den „Esperanto-Verband im Kulturbund der DDR“ um.

Heute wissen wir, dass die Hoffnungen, die die DDR-Führung mit der Anerkennung durch immer mehr Staaten und mit der Konferenz für Sicherheit und Zusammenarbeit (KSZE) verbunden hatte, trügerisch waren. Dies lässt sich am Beispiel der Esperanto-Jugend gut zeigen. Der KSZE-Prozess, für den der Wert von Kontakten und geistigem Austausch unabhängig von Ideologien kennzeichnend war, führte zur Aufweichung im damaligen Ostblock. Gerade für die jungen Esperantisten in der DDR wurde die fehlende Reisefreiheit immer unerträglicher. Sie hatten schon erfahren, dass Esperanto Zugang zu Ausländischem eröffnete, was in der DDR sozusagen exotischen Reiz hatte. Zunächst musste man sich mit Korrespondenz bescheiden: Linda Knöschke gewann in kurzer Zeit 100 Brieffreunde in 60 Ländern. Es kam 1976 einer Sensation

In den Jahren 1947/48 konnten sich in der sowjetischen Besatzungszone Esperantogruppen betätigen. Aber im Januar 1949, also vor Gründung der DDR, wurden die Gruppen von den sowjetischen Behörden aufgelöst. Die Bewegung erlosch nie ganz: Rudolf Burmeister hielt 1952 einen Esperantokurs für die Mitglieder des FDJ-Chors „Chemnitzer Spatzen“ ab. Bis zum Mauerbau konnten auf „Interzonentreffen“ in Westberlin deutsch-deutsche Esperanto-Begegnungen gepflegt werden; dafür gab es Beihilfen aus Bonn, was natürlich nicht publik gemacht wurde. Aber die Versuche einer Legalisierung scheiterten. Kommunistische Esperantisten, die vor Hitlers Machtergreifung besonders in Sachsen sehr aktiv gearbeitet hatten, stellten die Parteidisziplin über alles und schwiegen. Nur wenige ließen sich nicht einschüchtern. Dazu gehörte der Lehrer Ludwig Schödl, der seinen Genossen Wind aus den Segeln nahm, indem er den Nutzen des Esperanto im – von oben ja stets stark propagierten – Kampf für den Frieden betonte.

Auch nach der Gründung eines „Zentralen Arbeitskreises der Esperantofreunde im Deutschen Kulturbund“ (ZAK) war es für die DDR-Esperantisten zunächst nicht leicht, Boden zu gewinnen. Ihr größtes Handikap war das Schweigen über die Vergangenheit, nämlich die Tabuisierung der Verfolgungen des Esperanto in der Sowjetunion unter Stalin, über deren Hintergründe man zwar kaum etwas wusste, die auch nur zu erwähnen aber nicht ratsam war. Die ruhige, wissenschaftliche Fragen

gleich, wenn man einen Japaner Esperanto sprechend durch Potsdam führen konnte. Angela erzählt: „Wir waren völlig glücklich, wenn Ausländer kamen, haben denen die Stadt gezeigt, den ganzen Tag diskutiert.“ Auf Tour mit einer Freundin in Südosteuropa traf sie „zwei Espis aus Norwegen, die waren gerade auf dem Weg nach Israel mit dem Fahrrad, für ein Jahr. Uns hat das völlig umgehauen!“ Und Leo lernte in Bulgarien ein französisches Pärchen kennen, „die gerade auf ‘ner 5-jährigen Welttournee waren, ihre Möbel verkloppt hatten und nach Bombay wollten, um dann passend zum Eo-Kongress in China zu sein“. Ab und zu traf man sich auch in Ostberlin für ein paar Stunden mit jungen westdeutschen Esperantisten, deren Zeitschrift, die GEJ-Gazeto, Neidgefühle auslöste („so süße Heftchen mit 24 Seiten“). Es war, wie Leo im Gespräch sagt, „ne tolle Zeit ..., in etwa das Gefühl, das andere Leute vielleicht 20 Jahre früher bei Woodstock gehabt hatten“.

Umso mehr störten die Grenzen, nicht nur diejenigen, die dem Reisen im Wege standen, sondern auch die Einschränkungen für die Jugendarbeit. Vergeblich waren alle Versuche, dem Kulturbund die Zustimmung zu einer eigenständigen Jugendsektion abzurufen. Der fiktive Status hatte zum TEJO-Beitritt verholfen, eine „echte“ Jugendsektion aber verstieß gegen das Monopol der FDJ. Viele Jugendliche gingen deswegen immer mehr auf Distanz zur offiziellen Esperantobewegung. Erst Ende 1989, kurz nach dem Mauerfall, bildete sich die „Esperanto-Jugend (DDR) e.V.“, die zum „Runden Tisch“ zugelassen wurde und so ihren Beitrag zur friedlichen Revolution in der DDR leisten konnte.

Torsten Bendias, damals selbst ein aktiver DDR-Jungesperantist, hat diese fast unbekannte Geschichte des Esperanto im ostdeutschen Teilstaat beschrieben. Er stützt sich auf umfangreiches Quellenmaterial, auch ehedem geheimes, und bringt längere Auszüge aus Gesprächen mit Detlev Blanke und Hans Eichhorn, aber auch „namenlosen“ früheren Mitstreitern. So entsteht ein anschauliches Bild nicht nur der „Bewegung“, sondern auch der Hoffnungen und Sehnsüchte, die junge Menschen in der DDR 25 Jahre lang mit Esperanto verbanden. Die im Buch abgedruckten Zeugnisse rühmen die Wirkungen des Engagements für die internationale Sprache: Esperanto habe Unvoreingenommenheit und Selbstvertrauen vermittelt und gegen Nationalismus geimpft, schon vor 1965 sei es ein demokratisierendes Element gewesen.

Ähnlich lebendige Schilderungen des esperantistischen Lebens „von unten“ kannten wir bisher nur von russischen Esperantisten. Ihnen gesellt sich nun Bendias mit einer wissenschaftlichen Arbeit hinzu. Da er auch Akten

des Ministeriums für Staatssicherheit (MfS) nutzen konnte, erfahren wir bemerkenswerte Details. Eine Esperantogruppe war zwei Jahre lang Gegenstand einer Operativen Personenkontrolle (OPK). Am Ende kam eine rund 200-seitige Akte zustande, aber der Aufwand blieb ohne konkretes Ergebnis; der auf die Gruppe angesetzte Inoffizielle Mitarbeiter (IM) kündigte dem MfS seine Dienste auf. Insgesamt scheinen etwa 15 IMs in Sachen Esperanto aktiv gewesen zu sein. Sie hatten zum Beispiel die Aufgabe, Artikel aus verdächtigen Zeitschriften wie *El Popola Ĉinio*, *Okcidentgermana Revuo* und *Sennaciulo* zu übersetzen. In mindestens sechs Fällen, so Bendias, erlag der IM dem Charme des Esperanto und wurde so für die Stasi unbrauchbar. Vom Führungsoffizier wurde die „Schwärmerei“ als Charakterschwäche gewertet, er verzichtete aber auf Konsequenzen. Der Leser fühlt sich hier etwas an die Wirkung der „Sonate vom guten Menschen“ in dem Film „Das Leben der Anderen“ erinnert.

Ulrich Lins

Torsten Bendias: *Die Esperanto-Jugend in der DDR*. Zur Praxis und Lebenswelt sozialer Strömungen im Staatssozialismus. Lit Verlag, Münster und Berlin, 2011 (Studien zur DDR-Gesellschaft, Band 14). 340 S. ISBN 978-3-643-11291-0. Format: 17 x 24 cm. Preis: 34,90 €.

Savoprojekto por minacataj lingvoj

La gazetoj *Frankfurter Rundschau* kaj *Tagesspiegel* atentigas pri la morto de lingvoj kaj prezentas mondvastan savoprojekton, kiu dokumentas jam pli ol 200 lingvojn per son- kaj video-registraĵoj.

La semajna mortado de po du lingvoj estas plirapidigata per modernaj komunikad-teknologioj, la tutmondiĝo kaj la migrado, notas lingvistoj. La savoprojekto *Language Archive* estas komuna projekto de la Berlin-Brandenburga Akademio de Sciencoj, la nederlanda institucio KNAW kaj la Max-Planck-Instituto por psikolingvistiko. La retejo disponigu aliron al la kolektitaj lingvoj. Tagesspiegel skribas: „Ke la retejo [...] montriĝas anglalingve, nevole pravas la premon de tiu ĉi mondlingvo kontraŭ ĉiuj malpli mondvastaj lingvoj.“

Uwe Stecher

Welt der Bücher und Zeitschriften – Esperanto und andere Plansprachen

Aktuelles, Wissens- und Bedenkenswertes aus der Deutschen Esperanto-Bibliothek Aalen

Folge 2: Die Fernleihe

Die Fernleihe war immer schon ein wichtiger Teil des Angebots für die Nutzer unserer Sammlung. Der Bestand unserer Bibliothek gliedert sich in die Bücher, klein- oder großformatig, aber auch Flugschriften, „Heftchen“, Werbezettel, Sonderdrucke und die Periodika (ganze Jahrgänge oder Einzelhefte). Der Überbegriff dazu ist „bibliografische Einheiten“, und diese sind bei uns prinzipiell Präsenzbestand. Dennoch akzeptieren wir Bestellungen durch Bibliotheken, welche am deutschen oder internationalen Leihverkehr teilnehmen. Ein Bibliotheksbenutzer kommuniziert aber nicht direkt mit uns, sondern wendet sich immer an eine örtliche Bibliothek mit Zulassung zum deutschen Leihverkehr; genauer regelt die Leihverkehrsordnung (LVO); Fundstellen dazu im Weltnetz¹⁾. Zugelassen sind meist die Universitäts- und Landesbibliotheken, oft aber auch größere Stadtbüchereien und andere Spezialbibliotheken. Unser Bibliothekssigel ist M136 bzw. als internationaler ISIL-Code: DE-M136. Diese Sigel sind Kennzeichen, die von der Staatsbibliothek zu Berlin seit 100 Jahren für deutsche Bibliotheken vergeben werden, um sie eindeutig in Kurzform für die Verbundkataloge und die Fernleihe zu symbolisieren und zu identifizieren.

Wie eine Fernleihe funktioniert

Was muss nun ein Benutzer mit Fernleihwunsch beachten? Details regeln die vermittelnden Bibliotheken; dennoch hier kurz das Wichtigste: Es können nur Titel bestellt werden, die am Ort nicht vorhanden sind. Dazu gehören auch die zurzeit gerade entliehenen und solche, die im Lesesaal oder in einer Institutsbibliothek stehen; weiter gibt es Probleme bei Werken, die Sie gegen geringen Preis im Buchhandel selbst erwerben können (zurzeit. 12 €). Überprüfen Sie dies also vor einer Bestellung, am besten durch einen Blick in den örtlichen Katalog bzw. OPAC!

Notfalls auch per Bestellung durchs Netz

Uns kommt es dabei auf die Sache an, und so sind wir nicht päpstlicher als der Papst. Wo es geht, verzichten wir auf Bürokratie und folgen, auch angesichts langer Wartezeiten, die im Fernleih-Betrieb auftreten können, dem Beispiel großer Bibliotheken wie der Staatsbibliothek zu Berlin und akzeptieren auch über Netzpost eintreffende Leihwünsche. International bitten wir, sich wenigstens an die „IFLA guidelines for sending ILL requests by email“²⁾ zu halten, und verweisen auf die Grundsätze und Verfahrensrichtlinien für internationalen Leihverkehr und Dokumentenlieferung³⁾ der IFLA,

944 (Volltext)	FB201101541	Filestempel:	944
Bibliografische Notizen:		Signatur:	45/12650
Autor: ed. by Kurt J. Jankowsky Titel: History of linguistics 1993 : papers from the Sixth International Conference on the History of the Language Sciences (ICHoLS VI); Washington : DC, 9 - 14 Aug. 1993 Auflage: Benjamin Verlag: Amsterdam Ort: 1993 Jahr: Amsterdam studies in the theory and history of linguistic science / 3 ; 78 Reihe: 90-272-4565-7 ISBN/ISSN: 90-272-4565-7 Autor: Masi, Jaleco Titel: The logic of Dalgarno's Ars Signorum Band/Jahr: 78 Heft: Seiten: 157-166 Bem.: Stand: Posthumus Anton Bibliothek: Beethovensstr. 1 73436 Aalen		Datum/Uhrzeit: 2011-10-13 (16:21)	Content: SCAN

des Internationalen Verbands der Bibliothekarischen Vereine, die auch in anderen Sprachen vorliegen.

Was kostet eine Fernleihe?

Für eine Fernleihbestellung verlangt Ihre Bibliothek in der Regel eine Gebühr, unabhängig davon, ob der gewünschte Titel lieferbar ist; bei positiver Erledigung können noch weitere Kosten entstehen, etwa für besondere Versendung, Wertversicherung etc., die ebenfalls vom Besteller zu tragen sind.

Entstandene Kosten fakturieren wir durch Rechnung und bitten um sofortige Bezahlung – durch Überweisung auf unser Bankkonto. Nach Rücksprache akzeptieren wir ggf. auch IFLA-Vouchers; doch können dadurch weitere Kosten entstehen.

Utho Maier

- 1) http://www.bibliothekerverband.de/fileadmin/user_upload/DBV/vereinbarungen/Leihverkehrsordnung.pdf, einen Kommentar dazu gibt es dort: http://swop.bsz-bw.de/volltexte/2008/400/pdf/hilger_koll03_txt.pdf
- 2) <http://archive.ifla.org/VI/2/p3/g-ill.htm>
- 3) <http://archive.ifla.org/VI/2/p3/illdd-g.htm>

Erlanger Kinderbuch Opa Pablo ist *Infanlibro de la Jaro*

Im Rahmen eines „Bildungsprojekts Schulen - Sprachen - Partnerstädte“ stellte die Erlanger Autorin Margrit Vollertsen-Diewerge am 10. Juli 2011 im Krakauer Haus in Nürnberg ihr viersprachiges Buch Opa Pablo (Avo Paŭlo) vor.

Abschnittsweise wurde vorgelesen, und zwar auf Deutsch (von der Verfasserin selbst), Englisch (Carmen Lux-Younts), Polnisch (Agata Kaminska) und Esperanto (Martin Haase).

Dazu wurden auf einer Leinwand die Bilder gezeigt, die das Heft schmücken; gemalt wurden diese von Schülern aus Białystok und der Werner-von-Siemens-Realschule Erlangen. In dem knapp 30-seitigen Heft stehen sich somit die beiden „Weltsprachen“ Englisch und Esperanto gegenüber, und darüber hinaus manifestiert sich darin gewissermaßen eine sprachliche Bestätigung der freundschaftlichen Beziehungen zu unseren östlichen Nachbarn.

Das gesamte Projekt wird ehrenamtlich getragen, vor allem von der Autorin selbst. Für "Opa Pablo" besorgte Pit Hauge die Gestaltung und mit seiner Frau Sabine auch die Übersetzung ins Esperanto. Das Ergebnis wurde unlängst auf ganz besondere Weise belohnt: „Opa Pablo“ wurde im Juli auf dem Kopenhagener Esperanto-Weltkongress im Rahmen der Belartaj Konkursoj 2011 zum Infanlibro de la

Jaro gekürt. Stellvertretend für die Autorin nahm Pit Hauge die Urkunde vor Ort von Humphrey Tonkin in Empfang.

In der Beurteilung der Jury heißt es zu „Avo Paŭlo“, so der Titel auf Esperanto: „grava temo, pensiga, instrua, delikate pritraktata, flua legaĵo. Plian fojon germana iniciato estigas infanlibron kun la oportuna avantaĝo de plurlingva eldono, kiu tiel reklamas Esperanton inter lernejoj.“ Die Autorin stellte ihr Buchprojekt übrigens am 28. August auch im Rahmen des Poetenfestes in Erlangen dem breiteren Publikum vor.

Zu beziehen ist das Kinderbuch direkt bei der Autorin (Leipziger Str. 16c, 91058 Erlangen) bzw. bei www.esperanto-buchversand.de

Nach Mitteilung von Bernd Krause

Aufkleber auch in Esperanto

Zum Europäischen Tag der Sprachen am 29. September erschien auf den Seiten des Europarats eine Sammlung bunter Aufkleber mit „Sprich mit mir“ in 40 „Amts- bzw. Staatssprachen“, gefolgt von einer Rubrik „sonstige Sprachen“ mit einem Esperanto-Aufkleber „Parolu kun mi“.

<http://edl.ecml.at/Participate/Materials/StickerandPins/tabid/1528/language/en-GB/Default.aspx>

Memtrompo per la Angla

En Detmold okazis enketo inter 10 junuloj: „Kiu havas intereson pri la profesio de edukisto/infanvartisto?“ ☺

Nur 1 montris „iom da intereso“, dum la aliaj 9 mokis lin pro tio. Poste oni demandis ilin, ĉu eble „child education manager“ estas pli alloga. Nun 7 el la 10 junuloj havis „grandan intereson“ ...

Klare, ke tiu „profesio“ tute ne ekzistas, sed estis nur spontana traduko.

Fonto: Lippische Landeszeitung, 13.07.2011

sendis: Christiane Oetter

30 jaroj de la subtena asocio Bona Espero

Ekzistas en nia movado iniciatoj malmulte konataj, kiuj tamen de jardekoj plenumas ne malgravan rolon por subteni valorajn aktivecojn en nia verda mondo.

Unu el tiuj estas la asocio „Bona Espero e.V.“ fondita en Telgte, Germanio, la 17an de marto 1981 de Margret kaj Willi Brandenburg kun mirinda grupo de pliaj aktivuloj. En la naŭdekaj jaroj la gvidadon de la Asocio transprenis Heti kaj Rudolf Fischer en Nordwalde kaj ek de 1998 Otto kaj Uschi Nelken en Warstein. Nuntempe respondecas pri la bona funkciado, kiel prezidanto de la subtena Asocio, Bernd Schönberner en Hannover kun sia edzino Petra.

Dekoj kaj eĉ centoj da solidaremaj esperantistoj, dum tiuj tridek jaroj ne nur en Germanio, sed ankaŭ en Nederlando, Danlando, Pollando kaj pluraj aliaj najbaraj landoj, persiste kaj insiste donis entuziasme sian kontribuon al fidinda esperantista penado agadi ne nur sur la kampo de pli justa internacia komunikado, sed ankaŭ montri la kapablon de tiu movado de viziuloj kontribui konkrete en la solvo de la bazaj problemoj de la homara mizero kie regas malsato, malsanoj, analfabetismo kaj manko de espero.

Danke al la sindediĉo de tiuj amikoj de Bona Espero, oni plenumis la originan devizon „por la prospero de Bona Espero“. Tion oni fizike konstatas komparante la iaman infrastrukturon de la institucio kun la aktuala, kies lanta sed konstanta plibonigo permesis protekti, eduki, alfabetigi kaj vivtenadi tutan generacion de pli ol 600 infanoj kaj adoleskantoj en la regiono de Alto Paraíso en la Centra Brazila Altebenaĵo.

En 1981 Bona Espero konsistis el du kadukaj domoj kaj embrio de lernoĉambro malfacile atingeblaj per vojo malfirma, sen elektra energio, sen telefono, nur malofta amatora radiokontakto, komplete izolitaj de la civilizita mondo. En la daŭro de la lastaj 30 jaroj kaj danke precipe al la germana subtena societo, la situacio draste ŝanĝiĝis. Nun Bona Espero posedas 6

modernajn domojn, elektre ekipitajn kun funkciaj instalaĵoj al kiuj laste aldoniĝis Telecentro kun satelita retkontakto kun 10 komputiloj por la informadika alfabetigado de la infanoj. La revo pri la memsufiĉo de Bona Espero estas iom post iom realigata per kultivado de vasta legomejo kaj frukt-arbaro, kiuj garantias grandparte la nutraĵojn konsumitajn en la Instituto.

Oni povas aserti ke Bona Espero, naskiĝinta en 1957 per la vizio de brazilaj esperantistoj kun ambiciaj celoj, ne estas projekto, sed realaĵo, kiu sendube levis la prestiĝon de nia movado.

Elkoraŭ sinceran dankon al la iniciatintoj kaj daŭrigantoj de nia Subtena Societo, dankon al tiuj, kiuj persistis helpi tiun noblan iniciaton favore al infanoj en situacio de socia marĝenigo!

Giuseppe Grattapaglia

Nia telecentro

Ni naĝas kune

Niaj impresoj el Francio

Hallo und herzlich willkommen, liebe Leser,

Zur letzten *kune* in diesem Jahr. Gerade rechtzeitig sind wir heimgekehrt, um euch eine neue Ausgabe zusammenzuschneiden und euch dabei natürlich von weiteren von uns entdeckten Sehenswürdigkeiten Europas zu berichten. Wir hoffen, dass euch das interessiert. Wenn nicht – lasst es uns wissen! Schickt uns eine email an kune@esperanto.de, hinterlasst uns eure Vorschläge für die *kune* auf unserer brandneuen facebook-Seite oder sagt es uns persön-

lich auf der Jahreshauptversammlung der DEJ. Immerhin seid ihr die Mitglieder der DEJ und diese Zeitschrift ist eure Zeitschrift. Was fandet ihr gut dieses Jahr und was muss eigentlich nicht sein? Was schlagt ihr stattdessen vor? Wir sind immer für Anregungen offen :-)

Bis dahin – ein frohes Fest und einen guten Rutsch ins neue Jahr!

Miriam, Caroline und Carl

Deutsche Esperanto-Jugend e.V., die Bundesvorsitzende Julia Hell, Zschopauer Straße 144, 09126 Chemnitz gej.prezidanto@esperanto.de

GEJ invitas al la jarĉefkunveno la 31an de decembro 2011 je la 14a horo en la kongresejo de Gdansk kadre de la 3a Junulara Esperanto-Semajno.

Ankaŭ ĉi-jare estos speciala okazo: La GEJ-estraro bonvenigos pliajn estraranojn!

Mi persone bedaŭrinde forlasos la estraron – tamen kun tre ĝoja vizaĝo kaj bonega perspektivo!

Memoru nian moton: Venu - informiĝu – aktiviĝu! La estraro ĝojas pri via aktiva partopreno! Cetere kuko kaj trinkaĵoj estos surloke haveblaj.

La provizora tagordo estas:

1. Malfermo kaj elekto de la kunsida gvidanto, elektogvidanto kaj protokolanto (same valida por inaj personoj)
2. Voĉdono pri la tagordo
3. Traktado de la estrara kaj kasa raportoj kaj diskutado pri ili
4. Laborplano por 2012
5. Senŝarĝigo de la estraro
6. Elekto de federacia estraro
7. Diversaĵoj (via vico kaj nia vico)
8. Decido pri la loko kaj dato de la venonta jarĉefkunveno en 2012
9. Solena fermo

La estrara raporto aperos en la venonta numero de *kune*. La kasa raporto kaj la raporto de la kaskontrolantoj estos disdonataj komence de la jarĉefkunveno.

Se vi havas demandojn aŭ aldonojn, bonvolu kontakti min.

Mi esperas bonvenigi grandan kaj viglan partoprenantaron dum la venonta JES kaj same grandan kaj aktivan voĉdonantaron dum la jarĉefkunveno.

Via Julia Hell, prezidantino de la Germana Esperanto-Junularo

Die Deutsche Esperanto-Jugend lädt zu ihrer Jahreshauptversammlung ein. Diese findet am 31.12.2011 um 14 Uhr in Danzig im Rahmen der Jugend-Esperanto-Woche statt.

Auch dieses Jahr ist es ein besonderes Ereignis, denn der Vorstand wird neue Vorstandsmitglieder begrüßen.

Ich persönlich werde den Vorstand leider verlassen – jedoch mit fröhlicher Miene und großartigem Ausblick.

Denkt an unser Motto: Kommt – informiert euch – macht mit! Der Vorstand freut sich über eure aktive Teilnahme! Außerdem gibt es Kuchen und Getränke!

Die vorgeschlagene Tagesordnung:

11. Begrüßung und Wahl eines Sitzungsleiters, eines Wahlleiters und eines Protokollführers (gleichsam gültig für weibliche Personen)
2. Abstimmung über die Tagesordnung
3. Vorstellung des Vorstandsberichtes und des Kassenberichtes mit anschließender Diskussion darüber
4. Arbeitsplan 2012
5. Entlastung des Vorstandes
6. Wahl des Bundesvorstands
7. Verschiedenes (ihr seid – wir sind an der Reihe)
8. Entscheidung über Ort und Zeit der nächsten Jahreshauptversammlung 2012
9. Feierlicher Schluss

Der Vorstandsbericht erscheint in der nächsten *kune*. Der Kassenbericht und der Bericht der Kassenprüfer werden zu Beginn der Jahreshauptversammlung verteilt.

Falls ihr Fragen habt, wendet euch bitte an mich.

Ich hoffe, möglichst viele lebhaft Teilnehmer auf dem kommenden JES und auch zahlreiche aktive Mitglieder auf der Jahreshauptversammlung begrüßen zu dürfen.

38 Esperanto-parolantoj en unu kebabejo: Ne bezonatas multe pli por kompletigi la konfuzon, speciale por la servisto. Bonŝance la Aktivula Renkontiĝo, kiu okazis en Dresdno de la 28a ĝis la 30a de oktobro, entute ne estis konfuzoplena, sed bonege organizata.

Dum vendredo la jam menciitaj 38 personoj alvenis sur la junulara gastŝipo. Tuta ŝipo estis plena de Esperantemuloj el Germanio, Ĉeĥio kaj Pollando. Ankaŭ tio eble ne estas ĉiutaga afero.

Vendredon vespere ankoraŭ okazis interkona vespero kaj poste drinkejumado. Sabate la partoprenantaro aŭskultis prelegojn de Lu Wunsch-Rolshoven kaj Rolf Fantom pri varbado kaj organizado de renkontiĝoj. Kompreneble ankaŭ restis tempo por

Aktivula Renkontiĝo fermiĝis en kebabejo

promeni tra la urbo kaj festumi, kaj sur la ŝipo, kaj en drinkejo. Ankaŭ landaj kunsidoj estis parto de la programo.

La dimanĉo komenciĝis per laborsesio gvidata de Julia Hell. La sesio temis pri la ŝancoj kaj malŝancoj, kaj pri la avantaĝoj kaj malavantaĝoj de Esperanto. La aranĝo dimanĉe finiĝis per „festa“ malinaŭguro en la ankaŭ jam menciita kebabejo.

Celo de la Aktivula Renkontiĝo oficiale estis, subteni aktivajn junulojn en iliaj kompetentecoj kaj danki al aktivuloj, kiuj jam delonge laboras por plibonigi Esperanton. Flanke al tiuj oficialaj celoj la aranĝo ankaŭ havis la efikon, ke aktivaj homaj el tri najbaraj landoj interkonatiĝis. Tio por mi eĉ estis pli grava ol ĉio alia.

Carl

La lando, kie la homoj neniam laboras kaj ĉiam strikas ... Francio!

Calanque

Jes, en Francio ni restis la plej longan tempon dum nia vojaĝo. Kaj malkovris, ke ne nur Parizo tute vizitindas - ĉiu urbo, kiun ni vizitis, havis sian propran ĉarmon! Do ni volas rakonti al vi, kio vidindas en Francio krom la Eiffel-turo.

Caen

En la nordo de Francio, en Normandio, troviĝas ne tro granda kaj tre malnova urbo. Tie okazis kelkaj gravaj historiaĵoj, tiel ke la vizito de la diversaj vidindaĵoj koncernas multe da epokoj. La plej gravaj certe okazis dum mezepoko, kiam Vilhelmo konkeris Briton, kaj dum la Dua Mondmilito, kiam la aliancanoj alboridiĝis en Normandio en 1944.

La kastelo de Vilhelmo la Konkeranto

Tre potence kaj imprese staras meze de la urbo la kastelo de Vilhelmo la Konkeranto. Ĉe niaj unuaj gastigantoj, ni havis la bonŝancon, ke ni nur devis rigardi tra la fenestro por vidi la kastelon. La plej bone konservita parto de la kastelo estas la muroj ĉirkaŭe. Interne ankaŭ troviĝas apud la ruinoj la interesa muzeo de Normandio.

Ni rekomendas, nokte trapromeni la korton kaj iri sur la muroj, ĉar la aspekto de la iluminita preĝejo Saint-Pierre bonegas.

La Abbaye-aux-Hommes

Vilhelmo konstruigis Abbaye-aux-Hommes por kontraŭefiki al la papa malplaĉo pro sia edziĝo al sia kuzino Matilde. En tiu bela preĝejo ankaŭ troviĝas la tombŝtono de la Konkeranto, ĉar li ja en tiu konstruaĵo enteriĝis. Sed la tombŝtono ne estas la originala, ĉar tiu detruigis kaj ankaŭ la ostaron de Vilhelmo oni forjetis. Nun la konstruaĵo enhavas la urbodomon, sed oni povas partopreni gvidadon tra la nuna preĝeja parto de la konstruaĵo. Kun bonŝanco oni kaptas la maljunulon, kiu faras tion senpage. Sed por tio oni bezonas kompreni la francan, kaj certe oni ne kredu ĉion, kion li rakontas ;-)

L'Embascade

Vere embuska estas tiu drinkaĵo, kiun ni gustumis en Caen ĉe niaj gastigantoj. Oni drinkas ĝin kiel bieron, sed ĝi ebrigas pli forte. Embuscade estas miksaĵo de biero kun blanka vino, granata siropo kaj Calvados. Pro tio oni povas drinki ĝin pli kaj pli, ĉar la drinkaĵo ja dolĉas. Dum la drinkumado ni ludis bilardon ... Kaj kun la konsumado de tiu drinkaĵo pligrandiĝis la ebrio kaj certe ankaŭ la malboniĝo de la ludo ;-)

Mémorial (memorigejo) de Caen

Iom multekosta, sed vere vidinda estas tiu muzeo pri la eŭropa historio de la Unua Mondmilito ĝis la germana Murfalo (kaj fino de la tiel nomata Malvarma Milito). Ĝi tiel grandegas, ke ni nur vidis etan parton, kvankam ni enestis proksimume 3 ĝis 4 horojn. La muzeo havas multege da materialoj kaj grandegan ekspozicion. Tamen ili estas tre bone prezentataj, preskaŭ metafore. Al tiuj, kiuj havas intereson pri historio, ni forte rekomendas tiun muzeon!

Lyon: La KoToPo kaj la Parc de Tête d'Or

Mille et Une Langues estas asocio, kiu organizas lingvajn kursojn, babiladajn kunvenojn, koncertojn aŭ prelegojn ... Dume oni povas drinketi aŭ legadi, ĉar ĝi ankaŭ enhavas drinkejon kaj etan librotenejon. Do, la etoso bonegas, ĝi tamen tre diversas: kelkfoje vere trankvila kaj babilema, poste iom brua sed bonmuzikema ... Se oni aperas je la ĝusta horo, oni povas paroli en ĉiu lingvo, kiun oni scipovas. Laŭ mi la KoToPo estas tre agrabla ejo. Lastjare mi laboretis tie por du semajnoj kaj dume mi multege amuziĝis (kaj lernis la francan). Do mi vere ĝojis reveni tien. Kaj Andrea, la bufedisto kuiras bonegan Ĉajon!

La Parc de Tête d'Or ne nur estas parko, sed ankaŭ senpaga besto- kaj planto-ĝardeno. Promenante tra grandegaj forcejoj oni povas ekscii pri la plantaro de la regiono kaj la mondo, kaj en la bestoĝardeno troviĝas eĉ tre maloftaj bestoj kiel la amura leopardo, de kiu restas nur 40 sovaĝaj ekzempleroj en la mondo. Ankaŭ por sportemuloj la grandega ejo bonas – la longaj, belaj vojoj perfektas por kurado, biciklado ktp.

Marseille

La sudfranca urbo Marseille estas vere mult-kolora kaj -kultura, iomete malpura kaj – jes ja – tutapud la maro ;-). Multege da homoj venas el la arabaj aŭ nordafrikaj landoj por komenci novan vivon en Francio aŭ Eŭropo. Pro tio impresas la mult-kultureco. Ĉie oni aŭdas fremdajn lingvojn kaj oni povas aĉeti kuriozaĵojn por manĝi, porti aŭ drinki.

La Calanque

La plej mojosa afero, kiun ni faris tie, estis la veturado al la tiel nomata Calanque, montareto apud la maro. Ni veturis duonan horon aŭte al urbeto kaj grimpis laŭlonge de la klifoj de la maro sur etaj grimpojoj, tutebenaj kaj facilaj, aŭ krutaj, kiuj kondukas inter arboj aŭ tra arbetaro. Oni ne havu altotimon, ĉar kelkfoje apud la vojo estas nenio, nur la abismo. La panoramo ĉirkaŭe montras belegan pejzaĝon: Unuflanke la vasta maro, aliflanke rigardo al tuta Marseille kaj malsupre la impresa alfrapo de la ondoj – Moĵose!

Neforgesende: ni ĉie en Francaj urboj trovis tri aĵojn: estis minimume unu platana aleo, infana karuselo kaj certe ĉiam jen kaj jen monumento pri la Unua aŭ Dua Mondmilito. Do, se vi ne certas, en kiu lando vi estas – se vi vidas tion, estas Francio ;-)

Caroline, Miriam

·kune· estas la komuna membro-gazeto de la Germana kaj de la Aŭstria Esperanto-Junularo (GEJ kaj AEJ). Ekde 2011 ĝi aperas kiel interna revueto de *Esperanto aktuell*.

Korespond-adreso: Miriam Hufenbach, Carl-von-Ossietzky-Straße 55, 09126 Chemnitz, Germanio.

Retpoŝto: kune@esperanto.de

TTT: <http://www.esperanto.de/kune>

Estraro de GEJ:

Prezidanto: Julia Hell;

Vicprezidanto: Leo Sakaguchi; Pliaj estraranoj: Clemens Fries, Sophia Berlin, Helen Geyer kaj Liesa Alfier

Adreso de GEJ:

Deutsche Esperanto-Jugend e.V.

Einbecker Straße 36, 10317 Berlin, Germanio.

Tel.: +49 30 42857899

Retpoŝto: dej@esperanto.de

TTT: <http://esperanto.de/dej>

Gemeinsamer Dänisch-Deutsch-Polnischer Esperanto-Kongress zugleich 89. Deutscher Esperanto-Kongress Thema: Partner in Europa

**Hiermit melde ich mich zum Kongress
vom 25. bis 28. Mai 2012 in Berlin an.**

(Titel+)Name: _____
 Begleiter: _____
 Straße: _____
 PLZ+Stadt: _____
 Tel./Fax: _____
 Netzpostadresse: _____
 Erlaubnis zur Veröffentlichung:
 - im Kongressbuch ☐ meine komplette Adresse
☐ nur meinen Namen und Wohnort ☐ nichts
 - in einer passwortgeschützten Internetseite
☐ nur meinen Namen und Wohnort ☐ nichts
 Vorauss. Eintreffen: (Datum, Uhrzeit)
 Vorauss. Abreise: (Datum, Uhrzeit)
 Ich komme mit ☐ Auto ☐ Zug ☐ anders
☐ Ich habe die nebenstehende Summe am
 (Datum) _____ auf das Konto:
☐ Deutscher Esperanto-Bund, Sozialbank Mainz
 Konto: 860 360 2, BLZ: 550 205 00
 IBAN DE05 5502 0500 0008 6036 02
 BIC BFSWDE33MNZ
☐ UEA-Konto: geaa-n
 überwiesen.
☐ (Nur von deutschen Konten) Nein, bitte die Summe
 von meinem dem D.E.B. bekannten / unten angegebenen
 Konto einziehen.
☐ Mein Beitrag zum Kongressprogramm (s.u.)
☐ Ich biete einen Vortrag an (Thema s.u.).
 Ich bitte um Unterkunftsangebote für
☐ eine ☐ zwei ☐ drei Personen in einem Hotel.
☐ eine ☐ zwei ☐ mehr Personen in einer Pension.
☐ in einer Massenunterkunft.
 Meine Zusatzangaben (Bankkonto, Beitrag,
 Vortragsthema, usw.):

Kongressgebühren

Kinder (geb. nach 1996-12-31) zahlen nichts.
 In den folgenden Zeilen gilt die Gebühr links für
 Anmeldungen bis zum 31.12.2011, die mittlere Gebühr
 für Anm. bis zum 31.3.2012 und die rechts angegebene
 Gebühr für eine spätere Anmeldung bzw. Zahlung am Ort.
 Bitte Gebühr ankreuzen oder einkreisen. Alle Angaben
 in Euro.

bis 31.12.2011 / bis 31.03.2012 / danach

- 1) Ich wohne in Dänemark oder Deutschland:
 und bin kein Mitglied von DEA/DEJO/GEA/GEJ:
80 / 90 / 110
- 2) Ich wohne in Dänemark oder Deutschland und bin
 ordentliches Mitglied von DEA / DEJO / D.E.B. / DEJ:
44 / 54 / 74
- 3) Ich bin **Mäzen** (patrona membro) des D.E.B.:
8 / 18 / 38
- 4) Ich wohne in Polen und bin kein Mitglied von
 PEA/PEJ:
40 / 45 / 55
- 5) Ich wohne in Polen und bin stimmberechtigtes Mitglied
 von PEA / PEJ:
30 / 35 / 45
- 6) Ich wohne weder in Dänemark, noch in Polen oder
 Deutschland:
50 / 60 / 80

Zusätzlich:

Ich nehme einen (!) der folgenden Rabatte in Anspruch:
 Ich bin
 Jugendlicher (geb. zwischen 01.01.1985 und 31.12.1996)
 / Behinderter mit Ausweis /
 Begleiter eines Kongressteilnehmers mit gleicher Adresse
 / bekomme Arbeitslosengeld II
-15 / -15 / 0

Ich spende folgenden Beitrag für die Kongresskasse:
+..... €
 Mir kann namentlich im Kongressbuch gedankt werden:
 ja / nein

**Bitte diese Seite ans LKK Berlin senden: Henryk
 Wenzel, Deutscher Esperanto-Bund, Einbecker Str.
 36, D-10317 Berlin, kek2012@esperanto.de**

Kalendaro

Jarŝanĝaj eventoj 2011/2012

27 dec-01 jan: Junulara Esperanto-Semajno 2011 en Gdansko, Pollando, neforgesebla etoso, neordinaraj temoj kaj homoj, nestreĉa programo, nemalbela loko, nekutimaj ideoj, simple... neellasebla semajno de mojosa ludo! ✨ [jes\(@\)pej.pl](mailto:jes(@)pej.pl).

27 dec-02 jan: Alternativa jarfina programo de Interkultura Centro Herzberg SANO-2: La duan fojon alternativa jarfina programo de Interkultura Esperanto-Centro Herzberg: ekskursoj, migrado, sportoj, joko, naĝado, saŭnumado, manlaborado, lingvoekzercado, muziko, distraj programeroj, Germana Esperanto-Centro/Interkultura Centro Herzberg, Grubenhagenstr. 6, DE-37412 Herzberg am Harz, Germanio. ☎ +49/(0)5521-5983, ✨ www.esperanto-urbo.de; esperanto-zentrum.de.

27 dec-03 jan: 28-a IF – Internacia Festivalo en Xanten (inter Duisburg kaj la nederlanda landlimo), kadra temo: Benelukso. Tuttaga ekskurso al Nijmegen, Nederlando, Hans-Dieter Platz (HDP), Postfach 1148, DE-34303 Niedenstein, Germanio, ☎ +49-5624-8007, ✨ +49-171-4964558, ✨ www.internacia-festivalo.de; HDP@internacia-festivalo.de.

27 dec-03 jan: 10-a Novjara Renkontiĝo (NR) en Bitburg, Germanio. Por infanoj, familioj kaj plenkreskuloj, ĉ. 150 partoprenantoj el deko da landoj, prelegoj, koncerto, teatraĵo, ekskursoj. Lingvokursoj por komencantoj, konversacio, EsperantoLand e. V., Lu Wunsch-Rolshoven, Wiclefstr. 9, 2. Gartenhaus, DE-10551 Berlin, Germanio. ✨ www.esperantoland.org/nr/ *EsperantoLand*; lu.esperantoland@gmx.de.

27 dec-03 jan: 3-a Novjara Internacia Semajno (NIS) en Bitburg, Germanio, por junuloj kaj junaj plenkreskuloj, apud Belgio kaj Francio, junularaj programeroj, diskoteko, ekskursoj, lingvokursoj, paralele al la 10-a NR, EsperantoLand e. V., Lu Wunsch-Rolshoven, Wiclefstr. 9, 2. Gartenhaus, DE-10551 Berlin, Germanio, ✨ [Lu Wunsch-Rolshoven lu.esperantoland@gmx.de](mailto:LuWunsch-Rolshoven.lu.esperantoland@gmx.de)

27 - 30: Tradicia Silvestro-balo en Česká Třebová, Ĉeĥio. Maskobalo kun multe da amuziĝo. Ĉi-jara ĉeftemo: Kiel belaj estas niaj legendoj ĉeĥaj... ✨ jk.esperanto@seznam.cz

Januaro 2012

08: E-gården-Jarkunveno en Lesjöfors, Svedio, je la 14-a. Ankaŭ diskuto pri planoj por la estonteco de la domo. Esperanto-Gården, Stiftelsevägen 1, SE-680 96 Lesjöfors, Svedio. ✨ www.esperanto.se; egardenlfs@gmail.com.

© mil, <http://mycartoons.de/>

11 jan-12 feb: Kursaro en Esperanto-Insulo, Hainandao, Universitato de Hajnano, Ĉinio. Intensaj kursoj por novaj lernantoj de Esperanto, kursoj pri metodiko por instruistoj de Esperanto, Esperanto-kursoj je universitata nivelo por spertaj esperantistoj. Huang Yinbao (Trezoro), Jingcuan-Xian, Esperanto-Box 16800#, CN-744300 Pingliang, Gansu, Ĉinio. ✨ Dennis Keefe, keefeinchina@gmail.com, www.esperanto-insulo.info; trezoro16800@gmail.com.

13-15: 'Ni festivalu!' kaj 'Drondo'. Semajnfina aranĝo en Barlastono, Britio. Staĝo pri Esperanta teatro kaj diskutrondo (por progresintoj) pri diversaj temoj. Esperanto-Domo, Station Road, Barlaston, Staffordshire, ST12 9DE, Britio. ☎ +44-(0)1782-372141. ✨ eab@esperanto-gb.org.

Februaro 2012

20-24: Esperanto-konferenco en Alikanto, Hispanio. Printempo vintre en la mondfama mezmara urbo kun subtropika klimato. Esperanto, kulturo, librobazaro, feriado. Verde vivi, Querstr. 11, DE-66287 Quierschied. ☎ +49 171 6972721. ✨ drfjd@web.de.

25 feb-03 mar: Mediteranea Esperanto-Semajno en Résidence Val d'Esquière, Les Issambres, Francio (Lazura Marbordo). Trinivelaj Esperanto-kursoj, familia etoso, belegaj pejzaĝoj, bona ripozo. Monique Prezioso, 92 allée des Harkis, FR-83700 Saint-Raphaël, Francio. ☎ 0033 (0)4 94 83 06 88. ✨ prezmoni@hotmail.com